

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Insarati: do 9 petič vrst 4 1 D, od 10—15 petič vrst 4 1 D 50 p, večji insarati petič vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petič vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 11 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 15 objav naprej. — Insarati davek posebej.

Vprašanjem glede insarov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, prtilično. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.
Dopise sprejema le podpisane in zadošene frankovane.
Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		v Jugoslaviji		v inozemstvu	
		v Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	...	Din 120—	Din 144—	Din 216—	
6	...	60—	72—	108—	
3	...	30—	36—	54—	
1	...	10—	12—	18—	

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 200 p nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Vpričo nove Radičeve akcije.

Zadnji mesec smo preživeli v notranji politiki burne in presenetljive dogodke. Najprej tista zagrebška pogajanja za takozvani »Markov sporazum«. Nato senzacionalni razplet ministrske krize s homogeno vlado. Oster, skoro definitivni razkol med radikali in demokrati. Vidna opustitev nasilnega reševanja notranjepolitičnega vprašanja, končno prav obilo političnega prerekanja, razpravljanja in izjavljanja med Zagrebom in Beogradom. Klub pestrosti in nasprotnosti teh dogodkov je za nas današnja situacija mnogo povoljnejša nego je bila neposredno pri volitvah. Sedaj že nimamo več državnoopravne obstrukcije od strani g. Radiča. Bolj in bolj se približuje praktični aktualni politiki. Že zahteve v Markovem protokolu niso bile pretirane, dasi je njegov temperament še danes nezanesljiv. Še umerjenejši postaja Radič z najnovejšo akcijo.

V soboto sta se v Beogradu pojavila nova Radičeva delegata. Obiskala sta glavne radikalne državnike in z njimi razpravljala o poslanski imuniteti, prosti vojnici itd. Glasom izjave Radičevih delegatov pa je najbrže šlo za skupno političnih vprašanih, ki so zvezana s prihodom Radičevih poslancev v narodno skupščino. Previdna politika radikalne vlade stremi očito za tem, da uvede Radiča v aktualno parlamentarno politiko, s čimer bi šele njegovo politično stremenje dobilo žig resnosti in moči, katero bi bilo treba definitivno upoštevati. Istočasno je Radič podal dopisniku »Prager Presse« nastopne značilne izjave:

G. Radič meni, da bodo radikali izvedli sporazum, ker jim daje možnost, da ohranijo za stalno sedanjí svoj položaj, med tem ko bi se v protivnem slučaju znal marsikaj spremeniti. Interesi, ki govore za izvedbo protokola, so na strani radikalov mnogo večji, nego na Radičevi. Če radikali sprejmejo protokol, se vsi odnošaji v državi urede sporazumno. O vsebini protokola je izjavil Radič, da vsebuje a) izpremembo režima v smislu človečnosti in b) izboljšanje državne uprave na Hrvatskem. Temu protokolu je dodal g. Radič 8 točk o praktični izvedbi na Hrvatskem, g. Korošec 7 točk za Slovenijo in g. Spaho 8 točk za Bosno. G. Radič trdi dalje, da je on pregovoril gg. Korošca in Spaho, da so šli v Beograd in da se aktivno udeležijo politike, ker so prvotno nameravali preiti v skrajni obstrukcionizem. Radič naglašja, da je vedel, kaj pomeni, ako Slovenija in Bosna ne bi bili zastopani v Beogradu. Iz tega lahko razvidijo, da ni tak strankar, kakor se navadno misli. O homogeni radikalni vladi pravi, da je v danih razmerah najboljša in da bosta sčasoma gg. Korošec in Spaho stopila v vlado. Toda ne s politiki, temveč s strokovnjaki, da s tem dokažejo, da jim je za stvar. Pozneje bi se pridružil tudi Radič. Stranke opozicijskega bloka so v taktiki eno, po političnih načelih pa različne stranke, ker so zahteve Hrvatov največje, Slovencev srednje, Bosancev najmanjše. V kratkem pošlje Radič v Beograd 3 seljake, da zaznajo, kaj je s protokolum. Sam bi se ne obotaval iti v Beograd, ako bi se ta pot ne tolmčila kot kapitulacija in bi lahko radikali postavili nove zahteve. Ni izključeno, da radikali izvedejo sporazum šele po novih volitvah, ko bi si položaj še bolj utrdili. G. Radič pravi, da so Srbi in Hrvati v narodnem smislu eno; ločeni so samo politično. Glede državne ureditve zahtevajo Hrvati drugi položaj nego ostali. V vprašanju legislative bi bili dovolj popustljivi. V glavnem bi zahtevali, da preide eksekutiva v njih roke, potem tudi sabor v Zagreb. Posebna administracija je potrebna zaradi tega, ker so se razvijali ti kraji drugače in je zanje zaradi tega uporabiti različni model nego v Srbiji. Radič izjavlja na to doslovno, da mu je država izven diskusije in da nikakor ne bo šel iredenta v lastni državi. Gre samo za obliko. Na zunaj bi država ohranila monarhizem, Zagreb pa bi imel bana. HRSS zahteva, da preide eksekutiva na pokrajno. Več-

ke sile žele, da postane Jugoslavija element miru in reda. V to je potrebno, da se sporazumemo in da dokažemo sposobnost samoupravljanja. Če radikali izvedejo Markov protokol, nastopi čas za definitivni sporazum, nakar bi se ustanovila zajedniška vlada in bi se razpisale nove volitve.

Nismo optimisti, da bi na podlagi te izjave in vpričo nove akcije opozicijskega bloka računali z bližnjim rešenjem notranjega problema. Umerjena politika sedanje vlade, ki se noče prenašati, vsebuje popolnoma zdravo jedro. Opozicijski blok in g. Radič sam morata stopiti na pot parlamentarizma. Dosednje do skrajnosti, brez najmanjšega

pridrška. Poverilnice se imajo predati, mandati verificirati in v dvorani narodne skupščine se morajo utemeljiti in obrazložiti zahteve opozicijskega bloka, protokolov itd. Proč s tajno diplomacijo! Po jasnem in čistem priznanju jugoslovenske države naj se sprijazni z dosedanjim ustavnim položajem in naj se v narodni skupščini izreče volja do sporazumnega in boljšega skupnega življenja. Treznost in sposobnost bi tedaj zlahka našla srednjo pot, ki bo zadovoljila potrebnost močne države s samoupravnimi pogoji posamihi pokrajin. Interesi prvega in drugega vidika zahtevajo čim prejšnjo likvidacijo notranjega problema.

Poset beogradskih pevcev v Sloveniji.

TRIUMFALEN SPREJEM. — NAVDUŠENI POZDRAVI. — SÍJAJEN USPEH KONCERTA V LJUBLJANI. — BEOGRADSKI GOSTJE NA BLEDU.

Po prísrečnem sprejemu v Zagrebu je stopilo beogradsko pevsko društvo »Stanković« v soboto popoldne na slovenska tla. Nestrpno pričakovanje, kdaj se približa trenutek, ko bo jugoslovensko misleča slovenska javnost zagrla drage srbske brate v svoji ožji domovini, se je spremenilo v nepopisno navdušenje in impozantno manifestacijo za nerazdružljivo slogo in zvestobo do groba onim, ki so v stoletni težki borbi premagali vse zapreke in položili temelji za močno zgradbo svobodne jugoslovenske države. Zvesta, da sprejemamo zastopnike junaškega srbskega naroda in njegove kulturne pionirje, je prešinila kakor električna iskra vsakogar, ki še ni pozabil, kaj je ta narod žrtvoval za našo skupno stvar. Pot od meje Slovenije do bele Ljubljane je bila najlepši izraz te zvesti. Na vseh večjih postajah so polopale narodne zastave, številno občinstvo na čelu s kulturnimi in političnimi predstavitelji, damami v narodnih nošah in s cvetjem okrašeno deco, je komaj čakalo, da se je približal vlak in že so zadoneli navdušeni klici: Živio Srbi! Dobrodošli dragi srbski gostje! Na kolodvorih so beogradske pevce sprejeli zastopniki politične oblasti, raznih kulturnih društev, zlasti pevskih, ki so prísrečno pozdravljali težko pričakovane brate in jih ospali s cvetjem.

Prvi sprejem so priredili Slovenci srbskim gostom na prvi postaji na slovenskih tleh Dobovi. Odtod je odhiti vlak proti Brežicam, kjer je pričakovalo beogradске pevce številno narodno žensstvo, ki jim je poklonilo več vencev. Pozdravil jih je v imenu mesta župan dr. Z d o l š e k, na kar so jim narodne dame priredile prijateljsko čajanko. V Krškem so jih sprejeli Sokoli v kroju. Najbolj prísrečno pa jih je sprejel Rajhenburg, kjer so jih na kolodvoru sprejeli Sokoli in šolska mladina. Neka triletna deklica je izročila pevovodji lep šopek in pisemce, v katerem izroča v svojem in v imenu svojega bratca našemu kralju mile pozdrave. V Trbovljah, Zagorju in Litiji pa so pozdravila brate domača pevška društva. Povsod, kamor so stopili Srbi, je vladalo iskreno navdušenje, povsod so jih Slovenci sprejemali z razprostrtimi rokami. Njih pot proti Ljubljani je bila podobna pravcatemu triumfalnemu pohodu. Tako navdušeno sprejet še menda ni bil nihče, kakor beogradski pevci.

Radost, ki je odsevala z obrazov navzočih, je pričala Srbom, da so v pravem pomenu besede prišli kot svoji med svoje. Le žal, da je vlak tako nevdružno hitel proti srcu Slovenije in da je tako kmalu nastopila ločitev.

Ista radost in nestrpno pričakovanje je vladalo že od jutra tudi v Ljubljani. S hiš so plapolale zastave, z oken zastavice, izredna živahnost po ulicah pa je pričala, da je občinstvo praznično razpoloženo. Kmalu popoldne so se zbrala na Kongresnem trgu vsa pevška društva z zastavami in številna akademska mladina. Tem so se pridružili zastopniki raznih kulturnih društev in mnogo uglednih intelektualcev. Z železničarsko godbo na čelu se je razvil impozanten sprevod, ki se je pomikal med gostim

špalirjem občinstva in šolske mladine proti glavnemu kolodvoru. Za godbo je korakalo 7 zastavonoš z društvenimi zastavami, nekaj dam v narodnih nošah, za njimi pa so se vrstila društva in korporacije, med katerimi je bila posebno številno zastopana »Glasbena Matica« z ravnateljem Hubadom in predsednikom dr. Ravniharjem na čelu. »Jadranska straža« in akademska mladina. Na kolodvoru je bilo izredno živahno. Od vsi strani je hitelo na peron občinstvo, vsi so tekmovali med seboj, kdo bo prvi pri sprejemu vrlih sinov bratskega naroda. Ko je pridrhal vlak in zaigrala dravska in železničarska godba, ko je nestrpno pričakujoče občinstvo zagledalo vihrajoče robove in s cvetjem okrašene beogradske pevce, je zavladalo na peronu nepopisno navdušenje. Akordi godbe so se izgubili v močnih »živio-klicih«, ki niso hoteli utihniti. V venci in šopki v rokah so izstopili pevci in pevke iz vagonov. Naše dame in dekleta so jih med burnimi pozdravi občinstva obisale s cvetjem. Bil je prizor, ki ga je težko opisati, ker spada v področje globokega duševnega procesa. Srbi so bili v pravcati zadržki, kam bi s toliko množino cvetlič in iskrenih dobrodošlic. Prvi je stonil pred zbrane goste župan dr. P e r i č, ki jih je pozdravil kot zastopnik mesta Ljubljane. Izrazil je svoje veselje, da imajo brate Srbi priložnost seznaniti se z našimi kraji in našim ljudstvom, kajti to je najbolj zanesljiva pot, ki vodi do medsebojnega zblizljanja. Njegov govor je vzbudil ponovne ovacije. Ko je navdušenje nekoliko utihnilo, je spregovoril v imenu pevskih in kulturnih društev predsednik »Glasbene Matice« dr. Vladimir R a v n i h a r. Njegove besede so prihajale iz dna duše, budile so globoko bratsko čustvo in vabile solze radosti v oči navzočih. Govornik je izjavil: Dragi srbski pevci in pevke! Kot zastopnik begradskih pevskih društev pozdravljam vaš odlični pevski zbor, ki je prispel v belo Ljubljano, da nas seznaní s srbsko narodno pesmijo, z dušo srbskega naroda. Toda ne samo kot pevce in kulturne zastopnike bratskega naroda vas sprejema Slovenija v svoji kulturni prestolnici, marveč v osebni pevski družbi »Stanković« pozdravljamo Slovenci omo junaško Srbijo, ki je nam s težkimi žrtvami pripomogla, da smo se združili v en močan narod, v eno enotno lepo jugoslovensko državo. Prihajate k nam kakor starejši brat k svoji sestri, kakor ženin k nevesti, da si v medsebojni ljubavi razkrijemo zvestobo in utrdimo vez, ki so nas zvezale v eno nerazdružljivo celoto. Vsa Slovenija se je odela v praznično obleko, da dokaže milim gostom svoje iskreno prijateljstvo in manifestira tudi na zunan naše notranje idejno kulturno in politično edinstvo. V tem smislu vas pozdravljam in kličem: Živelo pevsko društvo »Stanković«! Za pozdravne govore se je zahvalil podpredsednik in vodja društva g. Stanislav B i n i č k i, ki je dejal: Prihajamo k vam, dragi Slovenci, in prinašamo vam svoje skromne pesmi. Te pesmi niso samo naše, one so tudi vaše, to so naše skupne pesmi. Veseli smo, da nas baš vi Slovenci, ki ste zlasti v kulturnem oziru daleč pred nami, tako

prísrečno pozdravljate. Vaše vzorno delo hočemo posnemati, naša iskrena želja je, da vas v tem delu tudi dosežemo. Prihajamo k vam kakor brat k bratu, da vam sežemo v roko in povemo, da čutimo z vami. Nobene slave in razkošja ne potrebujemo, zagrlite nas in pritisnite nas na bratska prsa, kajti to nam bo najdražje plačilo za naš skromen trud. Živeli bratje Slovenci! Njegove besede so sprejeli navzoči z viharim odobravanjem.

Po končanem oficijelnem sprejemu so sprejela naša društva srbske pevce v svojo sredo in impozanten sprevod je krenil po Dunajski cesti mimo pošte in po Prešernovi ulici pred Prešernov spomenik. Med potjo je občinstvo v gostem špalirju, z oken in balkonov prirejalo Srbom neprestane prísrečne ovacije. Kakor triumfator je korakal pevovodja B i n i č k i v spremstvu g. Hubada in dr. Ravniharja skozi mesto, pred njim, za njim in od obeh strani pa so doneli navdušeni klici »Živio Stanković! Živela Srbija, živeli junaški srbski narod!« Sprevod od kolodvoru do Prešerna je bil živ slika in sijajen dokaz globoko v slovenska srca založenega narodnega edinstva in jugoslovenske ideje. Na Marijinem trgu je pričakovala goste tisočglašna množica, ki jih je sprejela z nepopisnim navdušenjem. Sprevod se je ustavil pred Prešernovim spomenikom, Srbi so se poklonili našemu velikemu pesniku, na kar so se z avtomobili odpeljali na stanovanja.

SÍJAJEN USPEH KONCERTA.

Ob 20. zvečer je »Stanković« nastopil pred ljubljanskim občinstvom v veliki dvorani hotela »Union«. Udeležba na koncertu je bila tako obilna, da so morali mnogi ostati zunaj. Ko se je dirigent B i n i č k i pojavil s svojim zborom na odru, je zadonelo po dvorani viharno plaskanje in navdušeni klici »Živeli Srbi, živeli Stanković!« Z Balkona in parterja so članice ljubljanskih pevskih društev posipale skoraj zasule drage goste s cvetkami — z narcizami in smarncami. Ko so utihlele prve krasno izvaljene pesmi, so stonali na oder zastopniki domačih kulturnih in prosvetnih društev, ki so poklonili beogradskemu pevskemu društvu krasne vence s trobojnimi trakovi. Deloma že v začetku, deloma pa med koncertom so poklonila vence nastopna društva: »Zveza pevskih društev«, »Glasb. Matica«, »Ljubljanski Zvon«, »Slavica«, »Kolo jugosl. sester«, akademska društva »Jadrane« in »Triglave«, »Klub Primorci« ter društvo »Soc. ča«, ki je izročilo Srbom z žalnimi trakovi ovito mapo, v kateri so po Saši Santelu naslikana v akvarelu tri neodrešena mesta z verzji iz Simon Gregorčičeve pesniške zbirke.

G. B i n i č k i, ravnatelj beogradske opere in dirigent pevke družine »Stanković«, mi je na vprašanje, kako sta potekla koncerta v Zagrebu, dejal, da je publika prinesla k prvemu koncertu seboj precej občutne rezerviranosti. Iste bi trdil morda lahko tudi o nas. Imamo sami prvovrstne zborove, slišali smo tudi najboljša češka, polska, hrvatska pevška društva, a o srbskih pevcih, posebej pa še o Stankoviću smo imeli le nejasna predstavljanja, celo skeptične misli z ozirom na njeva pevsko zrelost. Srbi so bili desetletja pod orožjem in volna ni pospeševalica umetnosti. Naravno torej, da smo z napetostjo, mešano z dvomi, nezanimanjem in strahom pričakovali Stankovićev koncert. Vse to je izginilo pri prvem dvignu dirigentove roke, pri prvem zvoku vzorno disciplinirane pevске čete. Zanimanje naše, priznanje, priključevanje do odkritega navdušenja je raslo od točke do točke obsežnega programa. — Stanković šteje nekaj nad 60 pevki in pevcev. Ni pa na turneji polnoštevilni zbor, ker mnogim ni bilo mogoče dobiti dopusta. Družino tvorijo izključno glasbeno naobraženi ljudje, socialno se prištevajo boljši družbi. Solisti: tenorja gg. Turinski in Saveljev, ter gđ. Vrhunčeva so, če se ne motim, člani beogradske opere. G. Turinski je bil sicer nekoliko zasilen, a je visoko muzikalen ter je pred vsem točno zadol ten srbskega narodnega pevca. Zanimivo je to, da je član »kvarteta jugoslovenskih solistov«, ki se je osnoval pod vodstvom skromnega, a izredno marljivega in z vsi dušo jugoslovenski glasbi udnega ravnatelja beogradske glasbene šole g. Maržiceva. Tenorja sta Rijavec in Turinski, bariton Ertl in bas Tucaković. Kvartet v jednaki meri poje slovenske, hrvatske in srbske pesmi, ter je pri svojem poslednjem koncertu v Beogradu dosegel s Sattnerjevim kvartetom »Pogled v nedolž-

no oko« največji uspeh! Jeseni namerava posetiti tudi Ljubljano. Gđ. Vrhunčeva je naša rojkinja. Razpolaga z izredno kultiviranim sopranom, G. Saveljev pa spominja na ženski alt. Med posamnimi glasovi vlada prijetno sorazmerje. Nikjer ni premalo ali preveč. Občudovati sem moral krasno pianissimo mesta, vzorne crescende, jasno vokalizacijo, izdatno, smiselno dihanje in za nas Slovence originalno interpretacijo srbskih, zlasti pa turških nar. pesmi. Te zadnje je Stanković pel na turškem jeziku. Razumljivo je, da so znatne difference med našim pojmovanjem srbs. pesmi in pojmovanju Sankovića. Dokaz temu: naša pesem »Gor čez izaroz«, ki jo je zbor dodal. Kakor oni niso točno zadeli našega izraza, najbrž tako še mi ne moremo doseči vse globine njihovih pesmi. Isto velja za izgovarjavo. Kakor oni n. pr. naš visoki »e« v besedi »pev« ne pojo pravilno, tako mi še manj zadenejo njihov mehki »č«. G. B i n i č k i je skrben, miren, visoko inteligenten pevovodja. Pevski zbor ga obhaja. Isto je za »Stankovića«, kakor Hubad za pevski zbor »Gl. Matice«. Vspored je obsegal samo prireditve narodnih pesmi St. Mokranjca. St. Mokranjac je brez dvoma največji jugoslovenski vokalni komponist. Ob poslušanju njegovih rukovetov pozabiš na njihovo poturistično obliko, ker so ti biseri tako namizni drug k drugemu, tako umetniško zlit, da se ti zdi ves venec kakor ena celota. Da, glasbena celota je, a sestavljena iz nebroja najrazličnejših tekstov. Iz rukovetov veje vzhodna glasbena kultura, sloneča na pravoslavni liturgični harmoniji in tonskih načinih. Bogati, prebogati so ritmični in melodični domislekov. Mokranjac je umel z izrednim poznavanjem pevске tehnike voditi posamezne glasove. Čuditi se pa temu ni, saj vokalna glasba ni nikler tako razvita, kakor v pravoslavlju, ker pri liturgiji, ki je izredno bogata petja, ni dopuščen v podoporo pevčevim noben instrument. Vse se mora peti »a capella«, in stotletna vaja je vzrok, da imamo v pravoslavni cerkvi, najbolj v Rusiji, ali pri nas, najboljše cerkvene zborove. Mokranjčev rukovet so vzor vokalniki kompoziciji. Z njimi je dal srbski narodni pesmi nesmrtnost. Na Terazijah Beograda bo moral stajti njegov spomenik. Še nobeno pevsko društvo ni pri nas doživelo takih triumfov, kot Stanković. Na moja naloga naštevati, kaj vse ga je zapisalo s cvetjem in venci. Upamo, da nas srbski gostje umejo pravilno oceniti. Želim jim enakih uspehov v Celju in Mariboru. Emil Adamič.

Po koncertu je priredila »Glasbena Matica« z ostalimi kulturnimi društvi beogradskim gostom večerjo v restavraciji »Zvezdi«. Prireditve se je udeležil poleg drugih zastopnikov civilnih in vojaških obiljev sam veliki župan dr. Friderik Lukani. Med banketom je koncertiral oddelek vojaške godbe. Gostje je v vzenjenih besedah pozdravil predsednik »Glasbene Matice« dr. Vladimir Ravnihar. Izrečenih je bilo na to več navdušenih napitnic, v katerih so govorniki dali izjavo srčnim čutilom bratske ljubavi, ki jih goje Slovenci napram svojim srbskim bratom. Prireditve je bila nad vse amirana. Številno narodno občinstvo, predvsem pevci in pevke, je napolnilo vse prostore v »Zvezdi« do zadnjega kotčka, da s tem pokaže svoje tople simpatije beogradskim gostom.

IZLET NA BLEDO.

— Izlet na Bled. V spremstvu Matičarjev je Stankovićeva družina včeraj potočila na Bled. Nizko so viseli oblaki ob odhodu iz Ljubljane in bati se je bilo, da bo slabo vreme izletnikom pokvarilo ves užitek. Prišedši na Jesenice pa je že solnce prodrla oblake. Proti večeru se je popolnoma zjasnilo, tako da so naši gostje imeli čarobnen pogled na zasnene naše gorske veličane. Malodane na vseh postajah je ljudstvo prísrečno pozdravljalo naše srbske goste. V Št. Vidu v Medvodah, v Škofjiloktu, v Podnartu, v Radovljici, v Lescahu so prišla društva z zastavami. Večji sprejem je bil v Kranju, kjer so železniške vozove okrasili z zelenjem. Venec iz mladice smrečja, prepleten s trobojnimi, je poklonilo Kolo jugosl. sester v Kranju, enak venec šolska mladina. Posebno so se odlikovale Jesenice, kjer je bil ves kolodvor poln vzkljkajočega občinstva. Sokol z naraščajem, gasilci, pevski odsek, združen s Savo, tamburaški zbor, kovinarska godba, vsi so tekmovali v prísrečnosti sprejema. Gostje je pozdravil g. dr. Alojzij Kogol, odgovarjal mu je g. pevovodja B i n i č k i. Ko so še dame postregle gostom z malim zakuskom, se je vlak ob burnih akklamacijah odpeljal proti Bledu. Na Bledu so na kolodvoru pričakovali goste Sokoli, gasilci, šolska mladina in mno-

grobno občinstvo. Dobrodošlico je govoril g. župan Tomo, ki se mu je vzhleni zavalil g. Blažič. V pripravljenih čolnih so prepevali goste na otok in potem krog je sora do hotela Toplice. Večina izmed njih se ni videla Bleda. Bili so očarani nad toliko lepoto, češ da najboljša slike niti približno ne odgovarjajo resnici. V hotelu Toplice je bil banket. Vrsto napitnic je otvoril g. Vovk kot predsednik krajevnih sekcij za tujski promet. Matičari in Stankoviči pa so se vrstili s prednašanjem zborov in narodnih pesmi. Po obedu so se gostje razkropili po Bledu in okolici. Le prehitro se je približala ura odhoda, ko so se beogradski gostje ob burnih pozdravih poslovili od gostiljnih Bledcev. Trenotki, prebiti na Bledu, jim ostanejo v neizbrisnem spominu.

SLOVO BEOGRADSKIH GOSTOV.

Danes jutraj so beogradski pevci in pevke zapustili v kavarani »Zvezda«. Ob 8. so korporativno odšli v spremstvu zastopnikov naših društev na Grad, da se navdušeno prekrasnega razgleda, ki ga nudi ta točka na ljubljansko mesto, na bližnjo okolico in divne naše planine. Razgled — prekrasen spomladanski dan s čistim ozračjem — je goste očaral, zlasti ko so se pospeli v razgledni stolp. Z Grada so odšli v mesto, da si ga ogledajo, nekateri so pohiteli tudi v Tivoli. Na vse je napravila ljubljana najboljše utis. Ob 11. so imeli beogradski gostje skupno kosilo v kraljevski dvorci restavraciji. Po lakotnem pikniku in med ovacijami zastopnikov naših narodnih društev so se z opoidanskim vlakom odpeljali v Celje.

Društvene zastave so se akcionile pred avtomobilom, v katerem je sedel z generalom Mittelhausenom slavni francoski vojakovodja, ki je bil ves oset s svežim cvetjem. Sprejema so se polnoštevilno udeležila vsa društva in sokolske župe. Sokolstvo pa in na konjih je zasedlo Križovniški trg. Mostovsko ulico, Malostranski trg in vso Nerudovo ulico. Vse sole so danes zaprte, da se omogoči šolski mladini udeležba pri sprejemu. Ob 1. popoldne so udeležili maršal Foch banketa pri predsedniku Masaryku v Langh. Ob 8. zvečer pa mu priredi sunanji miristat dr. Benčič svečan banket v svoji palači.

MARŠAL FOCH ODPOTOVAL S POLJSKE.

— Krakovo, 13. maja. (PTA.) Maršal Foch je danes po tridnevem bivanju odpravil v Prago.

Smrt Masarykove soproge.

— Praga, 13. maja. (ČTK.) Soproga predsednika Masaryka je nočjo umrla. — Beograd, 14. maja. (Izv.) Včeraj popoldne je prispela iz Prage vest, da je ponotila Masarykova soproga. Nj. Vel. kralj Aleksander je ob 11. dopoldne brzojavno izrazil svoje globoko sožalje predsedniku češkoslovaške republike dr. Masaryku. Zunanji minister dr. Ninkič je danes dopoldne v imenu vlade izrazil sožalje češkoslovaškemu poslaniku na našem dvoru g. Šebli.

Narodna skupščina.

— Beograd, 14. maja. (Izv.) Tekom današnjega dneva se razdeli tiskano poročilo verifikacijskega odbora o mandatih. Za jutri ob 10. dopoldne je sklicana plenarna seja narodne skupščine. Nekateri parlamentarni krogi so za to, da se takoj nadaljuje parlamentarno delo in da se vrše redne plenarne seje. Misljani in klerikalci pa zahtevajo, da se seje prelože toliko časa, da so končani turški in katoliški prazniki.

Zastanek pogajanj z Radićem.

— Zagreb, 14. maja. (Izv.) Včeraj je bil sestanek odbora Radićeve stranke in Radićevih poslancev. Na sestanku so razpravljali o nadaljnji taktiki. Sklepi so popolnoma tajni in javnosti neznan. Kolikor se čuje iz vrst Hrvatske seljačke republikanske stranke, ne računajo več na nadaljevanje pogajanj z radikali.

SEJA MINISTRskega SVETA.

— Beograd, 14. maja. (Izv.) Na včerajšnji dopoldanski seji je ministrski svet razpravljati samo o parlamentarni in politični situaciji. Na dnevnem redu je bilo tudi vprašanje raznih kreditov, ki pa niso prišli v razpravo radi odsotnosti ministra financ, ministra za obračaja in ministra pravde.

Stavka gimnazijskih profesorjev.

— Beograd, 14. maja. (Izv.) Med gimnazijskimi profesorji v Srbiji, Crni gori in Vojvodini se je pojavilo odločno gibanje za ureditev in zboljšanje gnotnega položaja. Pričakovati je, da 1. junija t. l. izbruhne stavka, odnosno da bodo nekateri gimnazijski profesorji profesorje v predmetni poslovali na vse svoje člane v Srbiji, Crni gori in Vojvodini vprašanje, kako doseči izboljšanje gnotnega položaja. Glavno vprašanje je bilo, ali naj gimnazijski profesorji zapuste državno službo. Odbor udruženja je dobil 1622 odgovorov. Od teh jih je bilo 1100 za to, da profesorji zapuste državno službo, 75 jih je bilo rezerviranih, ostali so bili proti zapustitvi. Odbor udruženja je na podlagi tega plebiscita sklenil, da dne 21. t. m. vsi oni profesorji, ki nimajo nad 30 let državne službe, vložijo prošnjo za odpustitev iz državne službe, in oni s nad 30 letno službeno dobo naj zaprosijo za vpokojitev. Profesorji imajo ostati še do 1. junija na svojih službenih mestih, ker so do tega dneva prejeli svojo plačo.

NAPETOST MED ANGLIJO IN RUSIJO.

— London, 13. maja. (Izv.) Krasin, ki je načelnik ruske delegacije pri angleški vladi, je odsoten že več mesecev. Dne 11. t. m. je odpotoval iz Moskve z zrakoplovom v London, da prinese odgovor sovjetske vlade na noto lorda Curzona. Pot je dolga nad 3000 kilometrov. Vidi se, da se sovjetski vladi mudi, da ne bi prišlo do preloma med rusko-angleškimi trgovskimi odnosmi, zato hoče vlada izročiti svoj odgovor pred potekom angleškega roka. Ruska mislija v Londonu razvija veliko delavnost in šteje 600 uradnikov. Rezultati so ugodni, zato pa je sovjetski vladi ležeče na tem, da se ta organizem, ki je doslej redno posloval, ne zadusi. Delavske stranke so napovedale za danes nebroj shodov z geslom: »Nikakega preloma z Rusijo!«

VESTI IZ RUSIJE.

— Pariz, 13. maja. (Izv.) Iz Moskve prihajajo poročila o naraščanju lakote. Po »Izvestijah« znaša število stradalajočih ob Volgi na Krimu okoli 5 milijonov. Razne organizacije sicer pomagajo s živilci, toda pomoči je neizdatna.

— Pariz, 13. maja. (Izv.) »New York Herald« poroča, da je razjarjena množica pred cerkvijo Odreritelja v Moskvi napadla škofa Antonija, načelnika sinoda sovjetske cerkve in ga kamenjala. Kričala je za njim: »Juževič!«

— Pripravlja se nov velik proces proti 60 osebam, med njimi je 30 duhovnikov, 10 menihov in 1 rabini. Obtoženi so nepokornost pri sovjetskimi ukazom in prikrivanje cerkvenega premoženja.

— SVEČANA POSVETITEV KRASKIH PO-KOPALISC. — K POSVETITVI PRIDE MUSSOLINI, KI OBIŠČE GORICO. — Rim, 13. maja. (Izv.) Dne 24. 25. in 26. t. m. se izvrši obisk kraskih vojaških pokopališč s strani italijanskih invalidov. Sedi svečana posvetitev pokopališč, katero izvrši škof Bartolomej, govor bo imel duca d'Aosta. Deputaciji invalidov je obljubil svoj prihod k slavnosti tudi ministrski predsednik Mussolini, ki bo 24. t. m. navzoč na glavnem pokopališču v kraju Redipuglia, na kar pride v Gorico še isti dan.

Politične vesti.

— Komunistična kritika klerikalne politike. »Glas Svobode«, glasilo klerikalnih zaveznikov komunistov, izreka to je sodbo o klerikalni politiki: »Klerikalci so zavohali, da bi bilo mogoče priti namesto demokratov k vladnim jaslom, zato so usmerili svojo politično ladj v smer k polnim režimskim loncem. Prehod se vrši palogoma, ker bi prehitro preokret osupnil prehudo volilce, ki so volili klerikalce, prav tako kakor njihovega prijatelja Radića zavoljo njihovega skrajno opozicijskega nastopa pred volitvami. Prvi neprijetli balast, ki jim je oviral pot v Pašičev zagriž, to je katoliški boljševizem, so vrgli med staro šaro in vodstvo stranke je zopet trdno v rokah Remcev in Brejcev, ki so že pokazali Zaloško cesto, da so najbolj kvalificirani nadomestek za Pribeviča in Žeriava v Pašičevi vladi. Vrhnilo so napadi na teror režima v klerikalnem časopisu in slavošpevi radikalom so stopili na njih mesto. Klerikalci so na najnovejši svoji politični poti, ki jih v kratkem pripelje na vplivna mesta v Beogradu in na Bleiweisovi cesti... Komunisti presojajo najnovejšo klerikalno politiko popolnoma pravilno. Klerikalci napenajo vse sile, da bi prišli do vladnih korit vsaj pred katoliškim shodom in orlovskim taborom. Toda kakor vse kaže, bo ves njihov trud ostal brezuspešen. Kako bodo potem siromaki priridelji orlovski tabor, ako ne dobe potrebnih milijonov iz državne blaginje?«

— Napredni blok. Z dežele nam pišejo: V »S. N.« se je že opetovano pomotrivalo po zadnjih volitvah o ustanovitvi naprednega bloka kot enotni fronti proti državo razdirajočim elementom, pred vsem proti strnjim klerikalcem. Govorili ste o tem v daljših in krajših razpravah; razpravljali so o stvari zreli politiki. Vsi so prišli do zaključka: Če hočemo premagati državi nevarne elemente, če hočemo zadržati in zmanjšati klerikalni naval ter kolikortoliko brezuspešni njih demagožija, treba se je združiti v enotno stranko, treba je ustvariti enotno fronto. Posebno velja to na deželi. Tudi v mestih ne škoduje, zgled Ljubljana sama. Na deželi smo bili razcepjeni pri zadnjih volitvah na štiri odnose: če upoštevamo socialiste, na pet in še več strank. Cepljena moč ni nikdar celotna. Pa preidimo k stvari. Na deželi med pristajši posamičnih naprednih strank ni takorekoč nobene prave ali načelne razlike, izjemši v nekaterih gospodarsko - socialnih vprašanjih, in to le med najzavrednejšimi. Vsi smo proti klerikalizmu, v katerem vidimo največjega sovražnika pravemu napredku in vsake prav pojmovane svobode. Vsi vemo in opazujemo dan na dan, da niso bili, niso in nikdar ne bodo vneti za našo svobodno državo. Kakor v prejšnjih letih pred vojno, tako smatramo tudi danes, da treba v prvi vrsti brustiti politično orožje le proti njim. Dalje smo vsi večinoma skupno v naprednih kulturnih društvih, ne glede, si li demokrat, samostojec ali pa kar si že bode. Ni tu treba nobene razlike med nami. Prijateljski in zaupno občujemo med seboj. Pri volitvah se naj pa razdelimo na brezštevilno strank. Kakor prej, tako se tudi zdaj ne more delati drug proti drugemu. Vsak ostane pri svojih najzanesljivejših pristajših, katerih itak nobeden ne premake in ne pregovori še s takimi obljubami. Pri tem se ima vsestranski obzir, da bi se ne škodovalo drugi sorodni stranki. In razboritejši ter uvidevnejši pristajši opuste iz vseh mogočih ozirih prigrvarjanje in agitacijo pri nasprotnikih oz. omahljivcih, češ da bo morda na deželi to napravila za razmere primernejša stranka — samostojno. In ti zopet nimajo primernih voditeljev. In tako se prepušča in izgovarja: to me ne briga, bo že opravila ta ali pa stranka. Klerikalci tega ne poznajo in bodo krščanski socialci, kmetska zveza, konzervativci ali kakor se že zase imenujejo. Pri volitvah so eno, bode škof ali pa zadnji krščanski komunist, če tudi so si drugače v laseh. Te vzemimo za zgled. Izgovor, če gremo skupaj v boj pod katerokoli firmo in da bi izgubili kakšnega pristajša, ne drži. To, kar je zadnjič volilo z nami ali ni šlo volit, to ni in ne bo nikdar šlo s klerikalci. Mi moremo le pridobiti. In delo bo veliko olajšano; drug drugega homo podpirali. In zgodilo se je, da so bili zavredni napredni inteligenti ravno zaradi razcepjenosti pri zadnjih volitvah največ pasivni pri agitaciji, kar je popolnoma umevno, ker nam ne gre v glavo, zakaj ta drobitev in slabitev na dobro klerikalcem. Seveda bi moral biti tudi program takega bloka, če že ne more priti do enotne homogene napredne stranke, katerega imena že bode, obširen, obsegač vse stanovne, ker se tu govori z dežele, s kmetskega stališča, obsegač vse kmetske težnje. Nič manj važen ni program obrtno - rokodelskega stanu. V nmar se ne sme pustiti delavstva in uradništva. Verjemite, kakor hitro se strmino v enotno fronto, bodo uspehi tudi vse drugi in število naprednih glasov na deželi bo znatno poskočilo. H koncu še to. Izvoljeni poslanci, če res ne morejo delati skupno, se naj opredele potem po svojem zvanju v naprednih strankah, samo da delajo za napredek in enotnost države in blagor naroda ter

vseh stanov. Bodi nam vsikdar geslo: Le v slogi je moč!

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDA LIŠČA V LJUBLJANI.

OPERA.

Torek, 15. maja: Ob 8. zvečer »Sevilski brivci«. Red C
Sreda, 16. maja: Ob 8. zvečer »Carmen«. Izven
Četrtek, 17. maja: Ob 8. zvečer »Evgenij Onegin«. Red B
Petek, 18. maja: Zaprtlo.
Sobota, 19. maja: Ob 8. zvečer. Slavnostna predstava na čast češkemu gostom »Gorenški slavček«. Izven
Nedelja, 20. maja: Ob 4. popoldne. Mladinska predstava za birmance »Janko in Metka«. Izven
Ponedeljek, 21. maja: Ob 8. zvečer »Mefistofeles«. Izven

DRAMA.

Ponedeljek 14. maja: Črešnjev vrt. Red B
Torek, 15. maja: Zaprtlo.
Sreda, 16. maja: Ob 8. zvečer »Idijota«. Red A
Četrtek, 17. maja: Ob 8. zvečer »Othello«. Red D
Petek, 18. maja: Ob 8. zvečer »Kar hočete«. Red E
Sobota, 19. maja: Ob 8. zvečer delavska predstava po znižanih cenah »Ugrabljen Sabince«. Izven

— Začetek opernih predstav se od prihodnjega tedna dalje v toliko spremeni, da se bodo pričele krajeve opere ob osmih zvečer, dalje pa ob poluosmih. Gledališko občinstvo se opozarja na oblike repertoarja, kjer bodo začetki vedno pravilno označeni.

— Operna predstava za birmance. Na binkoštno nedeljo ob štirih popoldne bo v opernem gledališču predstava za birmance. Vprizori se zabavna in krasna opera »Janko in Metka«.

Narodna odbrana.

— Jugoslovenska Matica priredi meseca maja veliko knjižno tombolo, katere prične v petek, dne 25. maja. Namen te književne tombole je, da pride slovenska knjiga med naše ljudstvo, s čimer dokazuje Jugoslovenska Matica, da je naša naših prvih in najdelavnejših kulturnih organizacij, drugi pa, da mobilizira narodno zavest, ki naj se dokumentira v številni udeležbi pri tombolski igri, katere se bo vršila širom vse Slovenije. Tombolske tablice so opremljene s posebnim pečatom, ki nosi napis »Književna tombola Jugoslovenske Matice, 1923«. Posamezna tablica stane 2 Dinarja, ter jih prodajajo v prvi vrsti podružnice Jugoslovenske Matice v njenem slovenskem področju, odnosno kjer podružnic ni, drugi pooblaščenici Jugoslovenske Matice, ki so skoro v vseh slučajih slovenski učitelji. V Ljubljani se tombolske karte dobijo v Matični knjižarni na Kongresnem trgu, v Novi založbi nasproti kavarne »Zvezda«, v Učiteljski knjižarni v Franciškanški ulici in v trgovini Josip Vidmar. Pred sklopio 19. Dobitki so sledeči: 1.) 100 amb & 8 knjig: 1. Oton Zupančič: Mlada pota, zbirka poezij, 2. Aškercova čitanka, s dr. Prijateljem kritičnim in zgodovinskim uvodom. 3. Dr. Ivan Tavčar: Cvetje v jeseni, Visočka kronika, 4. Dr. Ivan Pregelj: Plebanus Johannes, roman, 5. Igo Gruden: Miška osedlana, zbirka mladinskih pesmi, 6. Arbitrer Petronij-Glonar: Poledina pri Trmalahom, 7. Stevenson: Otok zakladov, mladinska povest, 8. Dr. Joža Glonar: Na jeziki, (razprava), 2. 80 tern & 11 knjig: Vseh osem knjig kakor pri amb, poleg tega še: 9. Alojz Gradnik: Srbske narodne pesmi, 10. Fran Milčinski: Tolovaj Mataj, 11. Vladimir Levstik: Gadje gnezdo, roman, 3.) 50 kvatern & 16 knjig: vse knjige pri amb in terni, poleg tega še: 12. Ivan Cankar: Podoba iz sanj, 13. Anton Debeljak: Moderna francoska lirika, 14. Flaubert: Zupančič: Tri povesti, 16. Mark Twain: Mali klatež, mladinska povest, 4.) 25 čknvinov & 21 knjig: Vse knjige pri amb, terni in kvaterni, poleg tega še: 17. Fran Finžgar: Iz moderne sveta, roman, 18. Alojz Gradnik: Padajoče zvezde, 19. Ivan Cankar: Grešnik Lenard, 20. Fran Meško: Naše življenje, 21. Dr. Ivo Šorli: Bob in Tedi, ilustrirana mladinska povest, 5.) 5 tombol: 1. tombola: Vse knjige predzoženih dobitkov in prosta izbira slovenskih knjig do zneska 1200 dinarjev, 2. tombola: Vse knjige predzoženih dobitkov in prosta izbira slovenskih knjig do zneska 1000 dinarjev, 3. tombola: Vse knjige predzoženih dobitkov in prosta izbira slovenskih knjig do zneska 800 dinarjev, 4. tombola: Vse zgoraj navedene knjige in prosta izbira slovenskih knjig do zneska 600 dinarjev, 5. tombola 11 krasno vezanih letnikov Slovena (književna redkost). V zadnem hipu se je Jugoslovenska Matica odločila tudi za posebne dobitke za mladino. Ti dobitki se bodo naznačili pravočasno. Zapopadene so v teh dobitkih tudi šolske knjige, tako, da bo ustrezno tudi šolo obiskujočim otrokom. O zbranju in o tem, kako se bo igra vršila priobčimo posebno poročilo v vseh slovenskih dnevnikih, deloma pa je isto že razvidno iz naših prospektov, ki jih je Jugoslovenska Matica že razposlala po vsej Sloveniji. V načrtu pa je, da se prireditev pospeši in zaključi kakor mogoče hitro. Jugoslovenska Matica pozivlja vse rodoljubno občinstvo, da se te kulturne prireditve udeleži, ne samo iz dobičkanosnih nagnob, ampak tudi, da s tem podpre ono mislo, ki jo to naše obrambno društvo vrši pri neodrešenih bratih onkraj državnih me. Vsak Slovenec je dolžan kupiti vsaj eno karto Jugoslovenske Matice. Tombolska karta je le oblika kulturnega davka, ki ga mora vsak stremeti narod plačevati za ta ali oni način svojim prosvetnim institucijam. Rokaj! Sežite po tombolskih kartah, ter si osmislite, odnosno pomozite domačo knjižnico.

Telefonska in brzojavna poročila

Odgovor Anglije na nemško noto.

ANGLESKA VLADA KONSTATIRA NE SPREJEMLJIVOST NEMŠKE PONUDBE.

— London, 13. maja. (Izv.) Danes popoldne je angleška vlada izročila odgovor Anglije na znano nemško ponudbo z dne 2. maja t. l. Odgovor konstatira nesprejemljivost nemške ponudbe in ugotavlja veliko nerazpoloženje angleških vodilnih krogov naprem nemškimi predlogom. Angleški odgovor, ki je bil izročen nemškemu poslaniku, med drugim veli:

»Vaša ekscelencija! Vlada Nj. Veličanstva se je posvetovala o vseh vprašanih točkah in note, s katero je nemška vlada predložila svoje predloge za ureditev reparacijskega vprašanja in katere je bila namerjena dne 2. maja t. l. Ta korak nemške vlade je odlična posledica iniciative, ki sem jo bil del prihodnje debata v angleškem parlamentu dne 20. aprila t. l., vsled česar je vlada Nj. Veličanstva to noto sprejela s posebno pažnjo. Ne morem zatlati Vaši ekscelenci, da so predlogi Vaše vlade izzvali veliko razočaranje in da je nemška vlada morala vedeti in znati, da bo taka ponudba napravlila slab vtis.«

Predloženi predlogi nemške vlade so po tonu in vsebini daleč od onega, kar je vlada Nj. Veličanstva pričakovala kot odgovor na predlog, katerega sem izrazil pri več prihodnjih Vaši ekscelenci, kakor tudi na nasvet, ki sem ga dal v znanem govoru v parlamentu.«

Nota dalje navaja meritorne razloge, kakaj angleška vlada ne more sprejeti nemške ponudbe. V razlogih se konstatira, da je ponudni znesek 30 milijard zlatih mark daleč premajhen in angleška vlada je v tem pogledu soglasna stališča s ostalimi zavezniki. Odgovor angleške vlade dalje ugotavlja, da je nemška vlada v svoji noti dala zelo premajhne garancije. Angleška vlada zahteva od nemške vlade, da predloži resne in iskrene pogoje, kar želi Anglija, da se v Evropi vzpostavi gospodarski in mir in da se ne izovejo gospodarski konflikti. Odgovor Anglije končno resno svari nemško vlado in zaključuje ta opomin s besedami:

»Vlada Nj. Veličanstva je voljna nemško vlado uveriti, da je ureditev reparacijskega vprašanja v nje lastnem interesu, da po tem resno razpravlja in da svoje predloge še enkrat prouči, da bodo lahko služili kot osnova za nadaljne razgovore.«

Misija Radićevih delegatov v Beogradu.

VAŽNA SEJA MINISTRskega SVETA. — VLADA ZAHTEVA PREDLOŽITEV POOBLASTIL RADIĆEVIH POSLANCEV.

— Beograd, 14. maja. (Izv.) V soboto sta dospela v Beograd dva Radićeva delegata dr. Krnjević in Kovačević. Prihod teh delegatov je vzbudil v beogradski javnosti splošno senzacijo in v parlamentarnih krogih posebno pozornost. Kaj je bila njih misija, ni še povsem znano, vendar je lahko iz gotovih ugotovk sklepali, da sta dva delegata imela dvojno mislio. Prvi politično in drugi privatno intervencijo. Radićeva delegata sta vlado prosila, da bi odgustila v smislu zakona za zaščito države zagorskim kmetom naloženo denarno globo zaradi upora proti orožnikom. Kakor znano, so se v nekem zagorskem selu uprli kmetje orožnikom, ki so hoteli po ukazov vojaških oblasti prijeti dva čezterterja. Dalje sta prosila Radićeva delegata vlado, da prizna Radićevim poslancem polne poslanske pravice in da izda Radićevim poslancem brezplačne vozne listke. Delegata sta konferirala s ministrskim predsednikom g. Pašićem, ministrom Ljubo Jovanovićem in računskim predsednikom dr. Pelešem, pri katerem sta se informirala o parlamentarnem položaju.

Na včerajšnji dopoldanski seji ministrskega sveta je bila debata o želih Radićevih odposlancev. Ministrski svet je sklenil, da ne more dovoliti brezplačnih listkov Radićevim poslancem, kakor to želi delegata. Potrebno je, da Radićevi poslanci predložijo narodni skupščini svoja pooblastila, da njih mandate verifikira verifikacijski odbor, nakar se jim prizna formalno in ustavno vse poslanske pravice. V tem oziru so bili ministri soglasni. Dalje stoji radikalna vlada na stališču, da se z Radićem more pogajati in razgovarjati edino le kot s parlamentarno skupino v parlamentu, nikakor pa ne izven parlamenta. Za danes ob 10. dopoldne je sklicana važna seja radikalnega poslaniškega kluba, na kateri poroča ministrski predsednik g. Pašić o politični situaciji, o parlamentarnem delovnem programu kakor tudi o delikatnem razmerju do Radićeve stranke.

Maršal Foch v Pragi.

VELIKASTEN SPREJEM NA WILSONOVEM KOLODVORU. — TRIUMFALEN PREVOD PO MESTU. — POLNOŠTEVILNA UDELEŽBA SOKOLA IN OSTALIH DRUŠTEV.

— Praga, 14. maja. (Izv.) Danes ob 4.5 jutraj je prispel iz Krakova slavni vojakovodja francoske armade in zmagovalce v bitki na Maru, maršal Foch. Češki narod je nestrpno pričakoval ta dan in praska javnost se je že dolgo pripravljala, da do svojih sprejme odličnega francoskega gosta, kajti vsi trezno misleči Čehi so dobro zavjedajo, da v osebi maršala Focha sprejemajo moža, čigar genijalne sposobnosti so pripomogle zaveznikom orožju v svetovni vojni do popolne zmage nad nemškimi militarizmom.

Njegov prihod v Prago pomeni za Čeha prvi narodni praznik, kajti zmaga francoske armade pod njegovim vrhovnim poveljstvom je prinesla češkemu narodu po 300 letnem robstvu tako težko pričakovano svobodo. Zato je razumljivo, da je ta dogodek vzbudil med prebivalstvom Prago toliko navdušenja.

Za zgodaj jutraj je občinstvo napolnilo tla pred Wilsonovim kolodvorom do zadnjega kotička. Nemreklidne množice navede so se zbirale pred kolodvorom in v savi ulici tla do Nemškega gledališča, kjer se je razvijala v gostem žanljivju vojska, ki je zasedla vse ulice do Vavčavskega trga. Promet po vseh ulicah od kolodvorov do Hradčan, kjer je stal šaril vojske, društev, korporacij, Sokola, škof, ekavtov in občinstva, je bil danes ustavljen.

Na kolodvoru je bil pripravljen krasno opremljen sprejemni salon, kjer so pričakovali visokega gosta razni državni funkcionarji. Točno ob 8.45 se je približal poseben vlak, s katerim potuje maršal Foch s svojim spremstvom po srednji Evropi. Vojaška godba je zaigrala smarseljevoz, zavirale so številne družstvene in državne zastave, maršal je stopil iz vagona in zadoneli so navdušeni pozdravni klici zbranih zastopnikov vlade in odposlancev kulturnih ter znanstvenih institucij.

V spremstvu najodličnejših moš češkega naroda je odšel maršal Foch v sprejemni salon, kjer so se vršile ceremonije oficijelne sprejema. Po končanem sprejemu na Wilsonovem kolodvoru je krenil triumfalen sprevod po mestu.

V avtomobilu, ki jih je vlada poslala na kolodvor, so se odpravili francoski gostje in češki državniki na čelu s maršalom, ki ga je spremljalo posebno odposlancev vlade, po Hooverovi ulici, preko Vavčavskega trga, po ulici 28. oktobra. Narodni ometi, Masarykovemu nabrežju, čez Karlov most in po Nerudovi ulici do Praškega Grada, kjer bo maršal v času prebivanja v Pragi stanoval. Povsod, kjer se je pojavil veličasten sprevod, je vladalo nepopokajno navdušenje. Klici »Živje Francija«, »Živje zmagovalci v svetovni vojni«, »Živje osvoboditelji češkega naroda«, so odmevali od vseh strani.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 14. maja 1923.

— **Važna izjava o radikalni politiki v Sloveniji.** Glasilo radikalne stranke »Samouprava« je priobčilo dne 10. t. m. važno izjavo, ki se tiče politike radikalne stranke v Sloveniji. Ta izjava se v glavnem glasi tako-le: »Pred vsem ne smemo dati nobnega povoda svojim prijateljem v Sloveniji, ki so se izpostavili ali se hočejo izpostaviti za radikalno stranko, da bi jih stranka zapustila in žrtvovala. Izključen je vsak sporazum, ki bi ne pustil radikalni stranki v Sloveniji toliko moči, da more ohraniti vse one, ki so se zanj izpostavili. Ni potrebno posebej naglašati, da je radikalna stranka vedno pripravljena za vsak pošten sporazum, vendar pa ne bo pri tem nikdar odnehala od svojih političnih načel. Ako bo prišlo do sporazuma ali ne, tega ne moremo vedeti, ker to ni odvisno od nas. Odvisno je od uvidenosti dosedanjih federalistov oziroma od njihovega voditelja Radića. V teku štirih let pa je pokazal Radić toliko stalnosti v svojem negiraju države, da ne moremo računati s tem, da bi se v kratkem postavil na pozitivno stališče. Sicer pa sporazum z Radićem za državo ni take važnosti, da bi ga bilo treba skleniti za vsako ceno. Državo lahko uredimo tudi brez tega sporazuma, dinar se bo kljub temu v inozemstvu dvigal in razvijala se bo trgovina in industrija. Ako se Radić ne bo sporazumel, lahko izhajamo tudi brez njega. Za nas je škodljivo samo, ako se priključi sporazumu z Radićem prevelika važnost.« — Ta očividno inspirirana izjava glavnega glasila radikalne stranke je v političnem oziru velepomembna. Iz nje je razvidno, da radikalna stranka nima ne namena, ne volje, da bi vso oblast v Sloveniji izročila, ako tudi pride do sporazuma med radikalni in Radić - Koroščevim blokom, v roke klerikalne stranke. Tudi naše informacije se krijejo s to izjavo. Pred vsem nočejo radikalni prav ničesar slišati o tem, da bi mesto pokrajinskega čefa zavzel kak izrazit pristaš klerikalne stranke, marveč stoji na stališču, da bo di na tem velevažnem mestu vsikdar mož, ki uživa popolno zaupanje radikalcev in čegar naziranje o državnem in narodnem edinstvu je vzvišeno nad vsak dvom. Kategorična izjava službenega glasila radikalne stranke torej napravila konec klerikalnim skominam po stolcu pokrajinskega namestnika v Sloveniji.

— **Povratek kraljice Marije iz Dalmacije.** Kakor pri prihodu, tako je bila naša kraljica Marija tudi pri odhodu iz Dalmacije povsod prisrčno pozdravljena. Zopet se je odlikoval posebno Split. Vse mesto je bilo okrašeno, zastave so ponosno palopale, pristanišče je svečano pričakovalo ladjo »Karadjordje«. Nebroj ljudstva je pozdravljalo prihajajočo kraljico, sprejem na ladji je bil iskreno slavnosten in ljudstvo je pokrilo kraljico s cvetjem, ko se je v svojem spremstvu v avtomobilu peljala po mestu. Zvečer je bila čarobna razsvetljava v mestu in na morju. Drugi dan si je kraljica ogledala mesto in okolico. Na srednji tehnični šoli ji je izročil Blankini imenom Dalmacije lep poročni dar, delo domačih umetnikov. Dar predstavlja 160 cm visoko in 40 x 40 cm široko z zlatom in srebrom okovano in s čipkami opleteno spremnico (šatulo) za nakite in dragulje. Delo je izborno, in kraljica ga je bila zelo vesela. Slovo je bilo gniljivo. Ladja »Karadjordje« je prispela v soboto proti večeru v Bakar, odkoder se je kraljica v nedeljo jutraj z dvornim vlakom odpeljala v Beograd.

— **Adelsberga.** V Postojni proslavijo dne 20. t. m. stoletnico tamkajšnje sloveče J. Tratu so nabili veliki lepki italijanskega ministrstva, ki naznanja posebne vlake z znižanimi cenami za Postojno. Toda Postojna topot na italijanskem lepku ni Postumia, ampak — čujte in strmitel! — Adelsberga. In debelo je natiskana za Adelsberga (»R. R. Grotte di Adelsberga«), ponizno drobno pa tiči v oklepaju »Postumia«. Ob krajevni imenih v Juliji krajini so se italijanske glave popolnoma zmešale.

— **Iz zdravniške službe.** Imenovani so: dr. Ljudevit Grünwald za provizornega honorarnega okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Planino, dr. Evgen Jaeger za provizornega okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Poljčane, in dr. Julij Matthey za provizornega okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Apače.

— **Iz sodne službe.** Sodnik pri višem deželnem sodišču v Ljubljani dr. Leopold Mastnak je imenovan za namestnika državnega pravdnika v 8. čin. razredu v Ljubljani.

— **Poročili se je danes na Brezjah gosp. Makso Zargi trgovec iz Kamnika z gđc. Milni Weinbovo.**

— **Okrožni zdravnik v Sloveniji** so sklenili na svojem sestanku, da ustavi s 14. majem t. l. vsako uradno delovanje, ki spada v njih delokrog. Zato tudi izpade »naznanjenno cepjenje koz v zdravstvenih okrožjih, na kar se prizadeto občinstvo opozarja.

— **Stroga policijske odredbe v Mariboru.** Politični komisarjat v Mariboru obkroži v zadnjih dneh se je vršilo v mestu Maribor, posebno v nočnih urah, več izredov na ulici in v javnih lokalih. Da se prepreči vsako nadaljno kršenje javnega reda in miru, doli varnostna straža strog nalog, postaviti proti izrednikom z vsoto grožnostjo ter jih predati brezobzirno čez noč v zapore. Proti izrednikom se bo postopalo na glede na njih pripadnost eni ali drugi stranki s

vsoto grožnostjo z zapornimi kaznimi in ne glede na eventualno sodno postopanje, za slučaj da je bilo izvršeno istodobno kako sodnijsko kaznjivo dejanje.

— **Centrarni šolski vrh.** K tozadevni naši notici nam poročajo, da so se pridružili tega vrta razdelili brezplačno izključno le učencem in učenkam osnovnih in meščanskih šol. Drugim se je nekaj malega prodalo.

— **Majniški izleti šolske mladine** in pomankanje železniških voz. Vseled prošnje inspektorata državnih železnic je višja šolska oblast opozorila vse podreene šolske svete da naj poskrbe za to, da šolska vodstva ne bodo prirejala majniških izletov šolske mladine od nedeljah in praznikov ali prej ta dan, ker manjka na take dni železniških vozov.

— **Pozor na »fračarje«!** Pišejo nam: V predmestnih naselbinah so paglavci s fračami prava pokora in šiba božja. Na piko lemlejo iz primerne daljave, posobno večje šipe. Kaj se pravi pri današnji dragini razbijati šipe, tega se morda malopridneži niti ne zavedajo. Kazen in povrnitev škode bi naj zadel v prvi vrsti starše, ki dovolijo ali celo kupujejo otrokom take opasne igrače. Vsakdo, ki zaloti takega strelca s fračo, naj bi ga smel za ušesa priversti k najbližnjemu stražniku.

— **Travniki so letos močno pogneli.** Trava je gosta in obeta povsod obilo košnje odn. mrvo.

— **Zahvala.** Izvršni odbor združenja volnih invalidov in Ljubljani se zahvaljuje tem potom najtopleje naklonenosti »Uprave Narodnega gledališča« v Ljubljani, ki je na njegovo prošnjo priredilo predstavo »Čarostrelce« v svrhu proslave svojega praznika na dan 6. maja. Istotako se najtopleje zahvaljuje g. pisatelju dr. Ivanu Lahu za njegov gniljiv govor ter cenjen. občinstvu za obisk.

— **Celjske novice.** Občni zbor Dramatičnega društva se je minulo sredo vršil v restavraciji pri »Istrijanu«. Iz poročil društvenih funkcionarjev je bilo posneti, da je bilo delovanje društva v minuli sezoni zelo plodonosno. Priredilo se je 25 gledaliških predstav, ki so bile raznovrstne po vsebini ter so predstavljale dela raznih domačih in tujih pisateljev. Igrali so deloma člani celjskega dramatičnega društva, deloma gostovali igralci ljubljanskega in mariborskega Narodnega gledališča. Gledališče je bilo pri vsaki predstavi polno in so tudi finančne razmere zadovoljive. Sklenilo se je za prihodnjo sezono nastaviti poklicnega igralca za režiserja. — **Sokolsko društvo v Celju** je v soboto zvečer priredilo javni nastop v našem mestnem gledališču, katero je bilo razprodano. Večer je uspel v vseh oziirih dobro. Spored, kateri je bil srečno izbran, nam je predaval vsjo telovadno snov, katero obravnava Sokolstvo v svojih telovadnicah. Občinstvo je bilo z večerom popolnoma zadovoljno in si želi kmalu zopet enake prireditve.

— **Mariborske vesti.** Vremenska sprememba. V četrtjek je nastal vihar, kateremu je v petek sledilo deževno vreme. Temperatura — četrtjek se 23 C — je v petek jutraj padla na 12 in je tekot predpoldneva padla še nižje na 6 torej smo kakor sredi zime. Potniki iz Avstrije pripovedujejo o več ur padajoči toči, ki je v četrtjek opustošila tudi okolico Dunaja. Pri nas je pričakovati po dolnih mrazu po gorah sneg. Ker je trta zadnje dni že močno pognela, bi vsak mraz napravil občutno škodo na vinogradih, pa tudi na sadnem drevju. — **Ogenj v mestu** je v petek dopoldne aviziral čuvaj v stolpu Stolne cerkve. Aviziral je bil ogenj na Ruški cesti šte. 11. Ker je tam blizu ljudska šola in otroški vrtec, je tja pohitel tudi župan Grčar. Od ognja ali celo požara pa ni bilo sledu. Izkazalo se je, da so pripravljali katar za neko ograjo. Ko so to videli iz tovarne Doctor, so tam telefonično alarmirali čuvaja na stolpu. V zadnjem času se v Mariboru takt prazni alarmi vedno bolj množijo ter po nepotrebnem razburja občinstvo. — **Pekovski štrajk.** Pekovski pomočniki vstrajajo pri svojih zahtevah in štrajkajo dalje. Mojstri vzdržujejo obrat sami, ker ne marajo radi pretiranih zahtev pomočnikov, zopet podražiti kruh, s čemer bi bili udarjeni najbolj revni sloj. Pomočniki zahtevajo poleg 25% povišja tudi 6 dnevni dopust, kateri naj se jim polno izplača, in nadomestil z drugim tudi od mojstra plačanimi delavci. Mojstri stoji na stališču, da je vprašanje dopusta dolžnost vlade in da se v to vprašanje sploh ne spuščajo. — **V narodnem gledališču** se je ponovila repriza »Ubičaj«, ki je še bolj uspela kakor premijera. To pot je bil ravnatelj Bratina obdarovan z lepim lavorjem vncem, katerega je brezdvomno že pri premijeri zaslužil. Na praznik se je ponovila repriza operete »Skrijančkov gaj«. V soboto se vrši premijera Kalmanove operete »Zvesti tovariši«. — **Poulični poboji.** V sredo in četrtjek ponoči se je na Glavnem trgu izvršilo več krvavih spopadov med člani obbeh si sovražnih obrambnih organizacij. Ker ti že pregošni poulični poboji škodujejo tudi tujskemu prometu, se pripravila deputacija na pristojne oblasti, da se brezobzirno na levo in desno vzpostavlj javni red.

— **Mariborska autoturbinska brzgalnica** je pri velikem požaru v Poljčanah, kjer je zgorelo skladišče trgovca Supanža in pet železniških vozov, prvičrat imela priložnost pokazati, da je bila kos vsem drugim brzgalnicam. Poglasila je v eni uri velik ogenj popolnoma.

— **Tičja gneada in mladina.** Komaj začno spomladati ptičji gnezditli, so že na preži in za petami mladim razposajeni in zano-marijeni dečki. Tako se pobirajo mladiki kosov, tašič in podobnih okrog mesta. Po vrhu in gozdih in ravno tako po kmetih. Vsi šolski svet in politična oblastva so izdala proti tej divjanosti stroge odredbe. Učiteljstvo in starši so tu v prvi vrsti poklicani da strogo svoje dolžnosti.

— **Kriza v zagrebški operi.** Po poročilu iz Zagreba so pri poverjeniku za prosveto vložili ostali dirigenti prošnjo, da se v operi odlovi dirigent Konjević. Združenje gledaliških igralcev se je temu predlogu pridružilo.

— **Pozor pred kačami!** Kdor hodi sedaj na izlete naj pri nabiranju rož po grmovju ne sega po njih z roko, dokler ni s palico prebrskal grmovja. Letos je kačje leto, kakor pričata že dva slučaja, ko je pilil modras že dva izletnika.

— **Kino Tivoli.** Vedno vesela in dražestna Ossi Osvalda z priljubljenim Mary Liedtkem (Mož brez imena) v glavni vlogi se predvaja v krasnem humoru aranžiranim filmu »Princesa Ostriga«. Poleg tega silajna dvodelanska burka z največjim svetovnim komikom Amerikancom Charles Chaplinom v dveh dejanjih. Samo tri dni!

— **Glasbeni vestnik**

— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** v Ljubljani. V ponedeljek, dne 14. maja t. l. točno ob polosmih zvečer pevskaja vala mešanega zbora. — V torek zvečer ob sedmih odborova seja.

— **Sokolstvo.**

— **Tombola Sokola I. v Ljubljani.** Ni se kmalu kaka prireditve privabila tako ogromnih mas naroda, kakor večerajšnja tombola Sokola I. Vreme je bilo najugodnejše, ne prevroče in ne prehladno in tako se je ves dotok ljubljancev in okolčanov koncentriral na Kongresni trg, ki je bil kmalu podoben velikanskemu mravišču. Glava pri glavi, klohub, ruta, slammik in voljaška cepica vse vprek — zanimiva in pestra silka, vredna fotografiranja. Že ob 14. so prihajali ljudje »oboroženim« deloma s stolčki in kratkovidneži celo z daljnogledi. Zadnji uro pred tombolo pa je nastal naval na prodajalce tablic in kmalu jih je menda zmanjkalo. Točno ob 15. so prispeli funkcionarji Sokola I. in vladni komisar. Ob 15. je tombola pričela. Razburjenost in nervoza množic, ki sta se stopnjevali z vsako minuto, sta se mahoma polegla, ko se je oglasil značilni glas trobente. Nadvse zanimiv pogled. Prva številka, ki je bila izklicana, je bila 71. Okoli sedem števil je bilo izklicanih in že so se na tribunah pojavili prvi kandidati za kvaterne. Hitro so bile kvaterne končane, ki jih je bilo okoli 50 in začel se je boj za 30 činkvinov. Množica je postajala zopet živahnija in med klicanjem števil so se čuli krepki dovijci in žalostni vzdihli. Bilo je tudi več čimolčnih prizorov, ko je n. pr. nekdo že priletna gospa odšla s tribune z moškimi »Girardi« slammikom pod pazduho. Konec pa je bil komaj šetljal Pavle Cvenki, ki je zadel vrečo z 30 kg orehov, in jo naložil na rame. Činkvini so bili kmalu razdeljeni in začel se je »boj za tombolo«. Nenadoma so oglasili več veselih klicev »Tombola! in že leté srečni izvolčeni proti tribunam. Ali kandidator je preveč in začne se ožje zrebanje. Končno je izvršeno zrebanje. Najvišjo številko »90« je potegnil inženir Josip Stolla in postal je srečni lastnik 72.000 K vredne nevestine sedaj »ženinova« opreme. Naslednje dobitke so zadeli: 1. vagon »remoga« služkinja Iva Babšek iz Rožne doline. kuhinjsko opremo krojaški pomočnik Feliks Vovk, napeljeno moško obleko Oleg Dremelj, nčenka ljudske šole, sodček malinovca (64 litrov) Vera Dolhar, goltenka meščanske šole, umivalni servis Kotoravec Ivan, stražnik v pokolu in sodček vina (54 litrov) ključavničar Ivan Ho-mezelj.

— **Sokolsko društvo v Ljubljani.** (Narodni dom) začelja z vadbo redovnih vaj za svoje netelovadeče člane v torek 15. t. m. ob pol sedmih zvečer na letnem telovadišču (dohod od kina Tivoli). Ob praznovanju letošnje 60 letnice društvenega obstoja moramo pokazati čim največje število dobro izvežbanih in discipliniranih bratov vsake starosti, zato je poseban redovnih vaj zrcalo sokolske zavednosti vsakega člana. Za brate, ki hočejo nastopati v krogu je le udeležba obvezna. Zdravo! — Prednaki zbor!

— **Sokol v Novem mestu.** Dne 10. junija slavi sokolsko društvo v Novem mestu 35-letnico svojega obstoja in delovanja. Ta dan je v Novem mestu okrožni zlet in t. zlet naraščaja novomeške župe, spojen s tekot moškega in ženskega naraščaja. Bratska v župi včlanjena društva se pozivljajo, da ta dan ne prirede nikakega svojega nastopa, ampak da se udeležijo slavnosti v Novem mestu v čim večjem številu. Posebno pa se pozivljajo bratska društva, da pošljejo ta dan v Novo mesto ves svoj naraščaj. Ostala bratska društva sosednih žup pa prosimo, da uvažujejo ta dan in prihrane v čim večjem številu v dolensko metropolo k skupni proslavi dolgoletnega obstoja in delovanja novomeškega sokolskega društva. Bratska društva, ki niso včlanjena v novomeški župi, prosimo, da javijo najkasneje do 1. junija število svojih udeležencev. Za prenočišča bo skrbileno. Tudi železniške zveze so zelo ugodne. Zdravo!

— **Društvo najemnikov za Slovenijo** opozarja, da se vrši prihodnja javna odbo-rova seja v sredo dne 16. maja 1923 ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna dela članom dnevno od 18.—20. ure informacije Sv. Petra cesta šte. 12, pritrilčno, desno.

— **Akademsko društvo jugoslov. tehnikov** v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 27. maja cvetlični dan v prid svojih strokovnih knjižnici. Naša akademska tehniška omladina se vsled valutarnih razmer in visokih cen strokovnih knjig nahaja v jako težkem položaju. Posameznik si knjig sploh nabaviti ne more. Temu skuša od pomoči »Akad. društvo jugoslov. tehnikov« s svojo knjižnico, ki je pa še jako neopolnna, in je namen cvetličnega dneva, da se krijejo vsaj najnujnejše potrebe. Upamo, da bo občinstvo uvidelo potrebo naše akcije in da ne bo nikogar, ki bi imel gluha ušesa za našo prošnjo. Odbor A. D. J. T.

— **Akademija »Bretava« v Ljubljani.** O priliki I. kongresa jugoslovanske narodno-socialistične mladine, ki se vrši o Binkoštih, priredi »Bretava« na binkoštno nedeljo ob 20. zvečer v veliki dvorani hotela »Union« akademijo na čast češkim in drugim gostom. Na sporedu akademije je tamburanje, nastop »Ljubljanskega Zvona«, solo-petje, recitacije. Po sporedu prosta zabava s plesom. Sodeluje orkester Sokola I. Vstopnina za osebo 5 Din. Vstopnice so že v razpro-daji in upamo, da bo Ljubljana posetila v velikem številu to prireditve in s tem izkazala čast češkemu gostom. Bratska društva prosimo, naj ne prireajo na binkoštno nedeljo drugih prireditev.

— **Hišni posestniki!** Spremembe k stanovanjskemu pravilniku so že dneve izšle brez naše vednosti in nam zopet prinesle poslabšanje našega položaja. Tabele za preračunavanje najemnin so odločno prenižale in ne odgovarjajo zakonu. Radi tega se vsi hišni posestniki ponovno vabijo na občni zbor na praznik dne 10. tm. ob 9. uri dopoldne v hotel »Union«, ki tam bo obenem protestni shod proti tem vladnim ukrepom. Isti dan popoldan se vrši občni zbor delegatov Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov. Odbor.

— **Turistika in sport.**

— **DOMAČE TEKME.**

— **Kranj.** Rezultat večerajšnje nogometne tekme med Korotanom in Zlatorogom (Radovljica) 6 : 1.

— **Zagreb, 14. maja.** (Izv.) Rezultat večerajšnje nogometne tekme Gradjanski : Wacker (Dunaj) 2 : 0. Rezultat ne odgovarja sili obeh moštev, ker je bil Wacker večji del v premoči.

— **Litjanje v Zagrebu** (Hazena). Hašk : Litirja 9 : 3. Litirjanke, ki so šle gostovat v Zagreb proti Haški, so doživele precej hud poraz, ki pa ni bil upravičen, ker so trije goali padli iz kazenskega prostora. Tudi sodnik je bil zelo pristranski. Litirjanke se na vsled dežja razmočenem igrišču niso mogle snajti.

— **INOZEMSKES NOGOMETNE TEKME.**

— **Praga, 14. maja.** (Izv.) Sparta : Viktoria Žitkov 5 : 0.

— **Gradec, 14. maja.** Nogometna tekma Sturm : Hakoach 5 : 0.

— **Dunaj, 14. maja.** (Izv.) Med veliko napetostjo in splošnim zanimanjem se je večerj dopoldne vršila nogometna tekma med dunajskim prvakom Rapidom in svetovno znano Slavijo iz Prage. Poraz Rapida je bil naravnost popoln. Rezultat je bil 6 : 0.

Ta tekma, ki je sijajno revanširala poraz Sparte po Amateurjih, je brezdvomno dokaz, da je češki nogomet najbolj na kon-tinentu. Slavija pa je obenem dobila zadostneje za svoj lanski poraz od Rapida, ki jo je porazila 4 : 2. Pretekli mesec je Slavija igrala v Pragi z Rapidom neodločno 2 : 2.

— **Dunaj, 14. maja.** (Izv.) Mednarodna tekma med Rapidom, dunajskim prvakom, in praško Slavijo je prinesla Dunaju nepri-čakovano razočaranje. Rapid je popolnoma podlegel, nad 30.000 oseb broječe občinstvo je zmagovalcem Pražanom prirejalo viharne ovacije.

— **Dunaj, 14. maja.** (Izv.) Sportklub : Admira 4 : 0 (2 : 0). Vienna : Florisdorf 3 : 2. Slovan : Germania 1 : 0. Amateure : Waf 1 : 0 (0 : 0).

— **Bern, 14. maja.** (Izv.) V prvenstveni tekmi je Jung Fellows (Curih) premagal kot prvak vzhodne Švice prvaka zapadne Švice Servette iz Zeneve. Rezultat 2 : 1.

— **MORILEC SOVJETSKEGA DELEGATA VOROVSKEGA.**

Družina morilca Conradija je prišla iz Švice v Rusijo koncem prošlega stoletja. Sam morilec Moriz Aleksander Conradi se je rodil 1896. leta v Petrogradu. Ded in oče sta prišla v Rusijo brez sredstev in sta si z marljivim delom ustvarila precej ugoden položaj v javnem življenju. Zanimivo je, da so bili vsi člani Conradove rodbine iskreni rusofilji in da so ljubili svojo novo domovino, ki jim je za pošteno delo pomagala do eksistence. Ko se je začela svetovna vojna in je Rusiji pretela nevarnost, ni švicarski držav-ljan Conradi niti pomišljal o usodi svojega sina, ki ga je takoj poslal v rusko armado. Mladi Conradi, sedanjí morilec Vorovskega, je takoj v začetku vojne vstopil kot prostovoljec v rusko armado, dasi je bil švicarski državljani in je komaj dovršil 20. leto. V vojni se je pogosto odlikoval, bil je težko ranjen, toda vrnil se je po lastni želji na bojišče, kjer je postal častnik in dobil red sv. Jurija. Njegovi tovariši poročajo, da je bil Conradi pošten, hraber in »energičen vojak. Na bojišču je ostal do revolucije in razpada ruske armade. Ko so boljševiki izvršili državni prevrat, je Conradi vstopil kot prostovoljec v kozacko vojsko generala Kornilova. Pozneje je služil pod generalom Aleksejevim in Denikinom in se je vse čas junaka boril proti boljševikom. Po svojem političnem prepričanju je bil navdušen republikanec. Končno je služil tudi v armadi generala Vrangla in se je po njenem razpadu vrnil v Švico. V domovino je prispel v času zenevske in haške konference. Iz njegovih pisem je razvidno, da je ostro obsajal odnošaje Evrope napram ruskemu narodu in pogajanja diplomacije s »pogajarji ruske čezvračke. To ga je spravilo iz ravnotežja in dasi bi bil mogel s svojo ženo, rusko usmiljenko, mirno živeti v Švici, se ni mogel pomiriti in je ne-

Borzna poročila.

— **Zagreb, 14. maja.** (Izv.) Zaključek: Devize: Curih 17.50, 17.55, Pariz 6.40, 6.45, London 4.49, 4.51, Berlin 0.215, 0.23, Dunaj 0.136, 0.137, Pariza 290, 291.50, Trst 4.76, 4.775, Newyork 97, 97.50, Budimpešta 1.85, 1.87. Valute: dolar 95.50, 96, lira 4.70, 4.725.

— **Curih, 14. maja.** (Izv.) Današnja pred-borza: Zagreb 5.80, Berlin 0.0127, Amster-dam 217.80, Newyork 5.565, London 25.71, Pariz 36.70, Milan 27.10, Praga 16.525, Budimpešta 0.105, Varšava 0.0116, Dunaj 0.007825, Sofija 4.45.

Poizvedbe.

— **Izgubljeni ključ.** V soboto pred hotelom Štrukevič se je našel šop ključev. Lastnik jih dobi pri Pogrebem društvu Komen-skega ulica 34.

Razne stvari.

• **Maks Linder aretiran?** Kakor poročajo pariški listi, je bil glasovit komik Maks Linder v Nizzi aretiran, ker je od-peljal hčerko pariškega župana. Kakor poročajo listi, bo moral sedaj za pokoro stopiti v Jarem sv. zakona.

• **Avto na odpočitku za kazen.** Češkega arhitekta Feliksa Prohaska v Clevelandu je naznanil redar oblasti, ker je prehitro vozil in se tako ni držal strogih predpisov. Sodnik je naložil Prohaski za kazen, da mora pu-stiti svoj avto na miru 90 dni in se čas ne sme prikazati z njim na ulici. Kaj bi rekel naš avtomobilisti, ako bi se pri nas tako sodilo?

• **Znak skautov.** Skautski znak ne predstavlja lilije ali glavice od pušice, ampak je znamenje severa iz mornarskih kompasov. Pripoveduje se, da je na Kitalskem v rabi že od l. 2634 pred Kr. r. Toliko kakor gotovo pa je, da so rabili ta znak že l. 300 po Kr. r. Kompas je prinesel v Evropo Marco Polo pri svoji vrnitvi iz Cathay (Kathay Kytal — staro-davno kinško mesto). Znak severa v kompasu je postal znak severa sploh in kakor takega so si ga izvolili saperji, tra-perji (lovci med Mississippi in Tihim oceanom), lovci, skauti (stoparji) za svoj znak. Rabili so ga skozi stoletja pod raz-nimi imeni dokler se ni iz njega razvila oblika našega znaka. Neutemeljena je to-rei bolazen, kakor bi ditičljiva prsa e-burbonsko lilijo. Se misli ni, da bi si bili oni ljubitelji narave, svobode in prostosti za svoj znak izvolili znak nasilnega in ab-solutističnega burbonskega rodu.

• **W. C. ali 00.** Potniki po železnicah v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji do Zeleni-ke v Boki Kotorski imajo na vsaki postaji velikokrat zelo zaželeno zatočišče z daleč vidnim in vabljivim napisom: za muško — za ženske. Vsakdo ve, kam naj ga no-sijo noge in izključena je vsaka zmotaj mnogotera nepravila. V naših krajih preko Save pa je nemški vpliv: za gospode — za gospe, še bolj pa samo: gospodje — gospe, na Hrvaškem pa: gospoda — gosposde — zmešal vse pojme in povzroča še dandanes zelo mučne in čisto smešne prizore, — po-sebno v novejšem času enega samega tro-imenskega naroda v naši Eshaesliji. Sloven-ci smo od nekdaj pikolovci in puristi v jeziku, tako da se je moral celo naš Stritar pred 40 leti boriti za svoje »dekle zape-ljivo«, — toda tako daleč so že nismo povzpeli, da bi spodili s tako važnih vidnih mest nemški: Herren — Frauen. Ali so tisti včasih zelo važni kraji, v našem življenju namenjeni le gospodom ali gospe? Tak vpliv nemščine smo videli tudi na Češkem: pro pani — pro pany, ali marsikje je že prodrlo za vse sloje enako razumljivo: pro muške — pro ženske, in to je isto, kar naše naše: za muške — za ženske ali enostavno: možki — ženske, kar bi bilo enako razumljivo vsem Slovanom. — To-rej? Proč s tistimi gospodi in gospe! gospodo i gosposdam! Priporočamo da pomeni »gospodje« (moški) v srbo-hrvaščini »gospes«, srbohrvaška beseda »gospodje« (izgovori gospodje »ženske«) pa slovenski — gospe.

• **Novo prirodno bogastvo v Rusiji.** Ru-skulta priobčile vest, da se je prof. Lazarev posrečilo najti v kurski guberniji ogromne zaloge magnetita in kvarcita. Ta ruda vsebuje že v vrhnih plasteh 40% železa. Praktičen pomen te iznajdbe je iz-redno važen, kajti Rusija bo s tem zelo obogatela. Poleg magnetita in kvarcita bodo v bližnji brzokone tudi velike zaloge čiste-ga železa. Prof. Lazareva obkusele dan za dnem razni domači in tuji podjetniki, ki bi radi dobili te nove rudnike v svoje roke. Vprašanje eksploatacije še ni rešeno, mo-goče pa je, da bo sovjetska vlada dala koncesije nemškim industrijalcem.

— **Slovanska kmetiska internacionala.** Češki azarni list »Venkov« se peča z mis-ljo slovanske kmetiske internacionala. Iz-java, da so vse slovanske države kmetiske. Kmetje tvorijo v njih ali večino ali pa tako znatno število prebivalstva, da morajo pri-hajati v poštev v državni politiki. Vojna je pokazala v polni meri pomen kmeta, ki se je pričel energičneje organizirati. »Venkov« gre v prvi vrsti za združenje slovanskih kmetov. To misel vodi tudi sedanjí češko-slovaški ministrski predsednik Švehla. Na-klaša se poseben pomen te misli za malo antanto.

— **Prebivalstvo Rumske narašča.** Leta 1910, je štel Dunaj 2.031.498 prebivalcev. Leta 1920, jih je bilo 1.841.326, letos jih je po zadnjem ljudskem štetju, 1.863.739. Na-rastek znaša 22.413 prebivalcev ali okroglo 12%.

Gospodarstvo.

FINANČNI PABERKI.

Die Börse znani ta finančni pele-mele, kumori dopisujejo tudi stalni večaki iz Jugoslavije, največ iz Zagreba, razpravljajo v zadnji številki o jugoslovanskih posojilnih poslih. Predvsem poudarja, da se je naš finančni minister dr. Stojadinović najbrž že odločil, da ne čaka nič več na nadaljnjo izpolnitev takozvane Bietre-ove grope s katero se je bivši minister dr. Kumanudi opustil v prenapeto kupčijo in ki je našo državo veljala »velike denarje«. Upati je, da se dr. Stojadinović posreči čimprej in primerno likvidirati vse te zelo razupite posle, zlasti ker so mu došle menda kar dve nove posojilne ponudbe iz Holandskega, ki se sedaj preračunavajo v našem finančnem ministristvu. Brez dvoma in pretiravanja so to dobra znamenja za napredujočo konsolidacijo naše države, ki jo sedaj išče in snubi tuj kapital in ki bo po prenehanju sedanjih vročinskih boleznih — tako bi lahko imenovali Radičeve in druge simptome — stopila hitro v krog »prvovalutnih« držav. Čudna je le naša usoda, da moramo toliko časa igrati ne-hvaležno vlogo poskusnega zajčka za vse različne matadorje in meteorje, ki so se dosedaj pojavili na millem obnebu našega jugoslovanskega državnega gospodarstva, ali boljše rečeno finančnega upravljanja in vrtanja. Sedaj smo se kakor upamo za vedno poslovili od takozvanih finančnih rekrutov. In le še ena želja naj se nam izpolni, da se namreč finančne naloge in gospodarsko delo sploh povsem vsaj za nekaj časa izloči iz dnevnih, strankarske in vsake druge politike.

Omeniti bi hoteli danes le še dunajsko finančno kritiko o komunalnih posojilih, ki sta jih dosedaj sklenila Zagreb in Beograd. Ljubljana se v svoji novi občinski ekstenziji 2: le pripravlja — sicer precej po-

čas — da ugrizne v to ali ono, kisto ali sladko jabolko večjega komunalnega posojila. Uloga nekakega Fabija Cuncatorja, ki jo je dosedaj igrala Ljubljana v tem vprašanju, je pa bila mogoče po drugi strani hvala. Iz tujih napak in nerodnosti se da vedno kaj naučiti in pridobiti. No pa tudi bogati Zagreb, ki se je pogajal z neko banko Benson radi 500.000 funtov broječega posojila, si je v pravem času premislil to stvar in se je — odmaknil. Bolj pogumni, ne vemo če tudi bolj bogati Beograd pa si je v Angliji najel 150.000 funtov s kurzom 73% na bazi 462 Din profunt in 8% obresti. O roku povračila se razpravljala nekam bolj redkobesedno, da si je ta del posojilne pogodbe še precej važen — esencijalen bi rekli — in se ravno ta čas pokaže prava summa summarum vseh funtov. Opetovano je bilo čitati, da je naš poslanik v Londonu svaril in pridigal zoper to odločilo. Višje sile ali če že hočete višji oziri merodajni faktorjev se za to pazljivo gesto njegovo in za cenejšo druge ponudbe niso zmenile. Občina Beograd je sklenila to svojo pogodbo, katero ima sedaj vlada še potrditi ali pa zavreči. Radovednost je velika glede stališča, ki ga ima v tem zelo zanimivem pitanju zavzeti sedanja vlada s svojo kasacijsko funkcijo.

Na vsak način se, kakor vidimo, »radi« povsod, v Zagrebu in Beogradu, tudi pri nas v Ljubljani imajo sedanji finančni talenti že svojo prvo besedo in so že na delu: belijo si pridno svoje modre glave z najnovejšimi problemi. Bog ve, kakšen sad nam prinese to najnovejšo občinsko delo in sedanja občinska previdnost in pamet.

—g Zagrebaški tedenski sejem. Zagreb, 12. maja. Sejem slab, kot vsako soboto. Od živine je bilo na trgu samo bosansko blago, in sicer boljše po 10 do 12 (krave in vol), slabše 6.25 do 7 Din za kilogram žive vage,

domača teleta 16.50 do 17.50, sremške svinje boljše 27 do 27.50, belovarske svinje 25 do 26.25, sene 137.50 do 175 Din za metrični cent. Cene so bile iste kot v sredo.

—g Zadruga banka v Ljubljani je imela svoj 17. redni občni zbor v sredo 9. maja t. l. ob 17. uri v bančnih prostorih, katerega je vodil predsednik dr. Danilo Majaron, ki je tudi poročal o poslovanju v prvem poslovnem letu. Iz tega poročila je razvidno, da je ta naš najmlajši denarni zavod, ki je prevzel nalogo nuditi našim zadrugam v Sloveniji kar najbolj ugodne kreditne in poslovne pogoje, in je pričel svoje poslovanje 1. decembra 1921. torej v dobi, ko se za početek poslovanja niso mudile najugodnejše prilike, dosegel v prvem letu jako zadovoljiv uspeh. Navzlic denarni tesnosti, ki vlada že dolgo in se je v zadnjem času zelo poostila, kakor tudi drugim težočam s katerimi se je boril, si je ta zavod v tem kratkem času pridobil prav lep krog klijentel, tako zadrugaške, kakor komercialne. Posli se torej stalno množe in razvijajo prav živahno. Za minulo leto se bode izplačevala 6% dividenda t. l. K 24 (Din 6) od 15. tm. dalje. Občni zbor je sklenil zvišati delniško glavnico od K 5.000.000 na K 10.000.000 (Din 2.500.000) z izdajo 12500 novih delnic po nom. K 400 (Din 100) in je pooblastil upravni svet za izvršitev zvišbe. V upravni svet so bili izvoljeni gg.: dr. Danilo Majaron, odvetnik in predsednik odvetniške zbornice, Anton Kristan predsednik Slovenske banke v Ljubljani, Simon Kmetec predsednik Spl. kreditnega društva v Ljubljani, Stefan Dražil, ravnatelj Konzumnega društva za Slovenijo, Mihael Rožanec, ravnatelj Tiskarne Blaznika nasl. v Ljubljani, dr. Vekoslav Kisovec, bivši ravnatelj Zadrugaške banke v Splitu, Albin Prepeluh, ravnatelj Občinskega zavoda za Slovenijo v Ljubljani, Lovro Petovar, veleposelnik Ivanjčevci, Rudolf Rozman, šef knjižničarstva Pošte, ček. urada. V nadzorstveni svet so bili izvoljeni gg.: Dr. Anton Saka-

din, ravnatelj Pokojninskega zavoda, Melchior Cobal, ravnatelj Spl. konz. društva »Posavje«, Zagorje, Leo Patik, ravnatelj Pletarske šole, Radovljica, Fran Sirc, načelnik puškarne v Kranju in Viktor Oroszy posestnik, Vrhnika.

—g Avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt, Dunaj. V sredo, dne 30. maja 1923 se vrši 67. redni občni zbor delničarjev tega zavoda. Med drugim točkami dnevnega reda je postavljeno tudi sklepanje o zvišanju delniške glavnice od 15 na 20 milijard nemških kron. Delnice je deponirati najkasneje dne 16. maja t. l. v Ljubljani pri Kreditnem zavodu za trgovino in industrijo, Prešernova ulica 50, kateri daje radevolje vsa tozadevna pojasnila.

—g Vzornik semenj v Padov. V Padovi se vrši vzornik velesejem od 1.—15. julija t. l. Legitimacije, na podlagi katerih je posestnikom velesejma dovoljena znižana vozna na italijanskih železnicah, dobijo interesi v pisarni trgovski in obrtniške zbornice v Ljubljani.

—g Direktni tovarni promet z Nemčijo. Z 8. majem t. l. so bili upeljani za direktni blagovni promet med našo državo in Nemčijo takozvani »Merkurjevi vlaki«, ki bodo znatno olajšali in pospešili izmenjo blaga med obema državama. Ti vlaki bodo vozili kot kompletni vlaki v obeh smereh med Prellassing (Salzburg) in Ljubljano in se bo z njimi prevažalo blago, ki je oddano z mednarodnimi tovarni listi in za katere je predpisana pot Salzburg-Rosenbach. Železniške uprave bodo skrbela za to, da se zadrževanje »Merkurjevih vlakov« na omenjenih postajah reducira na minimum. Uprava nemških železnic bo izdala v kratkem seznam vseh važnejših tarifnih in odpravnih ter prevoznih predpisov za uporabo teh vlakov.

—g Prodaja bukovih drv. Pri Direktni sum v Vinkovcih se bo prodalo dne 22. maja t. l. ob 11. dopoldne na javni licitaciji 33.292 m³ izgotovljenih bukovih drv. Pred-

metni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

—g Dobava rešetkinih palic za lokomotive. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 23. maja t. l. oteralna licitacija glede dobave 1340 rešetkinih palic za lokomotive. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

—g Dobava kretinskih svetilk. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 22. maja t. l. oteralna licitacija glede dobave 1500 kretinskih svetilk. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

—g Dobava inventarskih stvari. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 22. maja t. l. ponovna licitacija glede dobave raznih inventarskih stvari (torbe za konduktirje, signalne piščalke, konduktorski ključji, škafje itd.). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

—g Dobava vložkov za kretinske svetilke. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 22. maja t. l. ob 11. uri dopoldne oteralna licitacija glede dobave 1000 komadov vložkov za kretinske svetilke. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Glavni urednik:
RAŠTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

— Čevlje kupujte od domačih tovarnov trdnice Peter Kozina & Ko. z samko »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Drag 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE

canajo in trajajo se kakor usnena! Najbolje varstvo proti vlagi i mrazu!

Zaloga klavirjev in pianinov

najboljših tovarnov **Bösendorfer, Czapska, Ehrbar, Höpfl, Schwegelhof, Original Stigl. Ltd.**

Tudi na obroke. Tudi na obroke

Jerica Rahad, roj. Dolenc, Ljubljana,
Hilšarjeva ulica številka 5.

Za birmance!

Največja in najcenejša izbira vsakovrstnih oblek pri

Ložar & Bizjak, Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 20. 4922

Knjigotiskarskog strojara

spremnoga i iskumnoga trožimo za nastupom odmah, koji je dobro upućen u tisk klišea na običnom brzotiskom stroju (Schnellpresse) i koji je naučen na samostalan i čist rad. Ozbiljni i savjesni natjecatelji neka šalju opisne ponude s prepisima svjedodžaba na **Inter-reklam d. d., Zagreb**, Palmotičeva ulica broj 18 pod šifrom **Strojari II-G-82**.

Lokal za pisarno

velik, išče v sredini mesta trgovsko podjetje. Ponudbe pod „Trgovačka d. d. 4596“ na upravo Slov. Naroda.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja o priliki prerane smrti srčnojubiljenega soproga oziroma očeta, pospoda

Ivana Munda

vladnega svetnika v pokoju

izrekamo vsem najpristnejšo zahvalo. Osebito se zahvaljujemo Glasbeni Matici, ki je počastila njegov spomin z žalostinkami, vsem darovalcem vencev in šopkov, zastopnikom uradov, prijateljem, znancom in vsem ki so spremili predragega pokojnika na zadnji poti.

V Ljubljani, 14. maja 1923.

Zaljubljeni rodbina.

MICHELIN

S francosko

Cable Zakaj?

vožljo vsi po-
navalci auto
pneumatike

Ker se vozi z njo najugodnejše in stane na kilometer najceneje.

Zahtevajte cenik

Stock Jugo-Auto d. z o. z. Dunajska cesta 36.

Spalnica iz trdega lesa

in KUHINJA, vse popolnoma nova, SE PO UGODNI CENI PRODAJO. — Poizve in ogleda se: Skladišče Ranzinger. 5005

PRODAJO SE

rabljena okna in vrata.

— Poizve se v skladišču »Balkan« d. d., Dunajska cesta 33. 4687

Blagajničarka,

starejša moč, ki je izveščana tudi v manufakturni stroki, SE SPREJME. Hrana in stanovanje v hiši. — BRATA KOPAČ. Slovenjgradec. 4940

Motorno kolo

s priklopnim vozom PRO-DAM PO NIZKI CENI. — Poizve se pri g. Praprotniku, Jenkova ulica. 4937

Gospodična,

vajana vseh v gospodinjstvo spadajočih del in otrok, ŽELI SAMOSTOJNEGA MESTA. — Dopisi na upravo »Slov. Naroda« pod »Gospodična/4995«.

Dobrodošlo pekarno

v kakem prometnem kraju blizu Ljubljane VZAMEM V NAJEM. — Naslov pove uprava »Slov. Nar.«. 4913

Iščem opremljeno sobo

z dvema posteljami ali prazno, po možnosti s posebnim vohom in souporabo kopalnice, TAKOJ ali 1. junijem. — Dr. Kahlčič, sanitetni šef, zdravstveni odsek. 4852

Prodajam po zelo ugodni ceni zemljišče v Sp. Šiški

v obsegu 1028 m², pripravno za zidanje dveh ali treh hiš. — Naslov pove uprava »Sl. Naroda«. 4912

Išče se

lepa meblovana ali nemeblavana soba za oficirja samca s separatnim vhom. — Pisemne ponudbe na naslov: Karol Tauber, kapetan, Komenskega ulica 4 (Sanat. »Emona«). 4964

Iščem pisarniško pohištvo

rabljene pisalne mize, registraturo, mizo za pisalni stroj, stole, rabljen pa popolnoma dober pisalni stroj Underwood, Continental ali Stoeber. Ponudbe pod »Inženjer 4989« na upr. Slov. Nar. 4989

PRVOVRSTNA BANČNA URADNIŠKA MOČ s eksportno akademijo, vodstveno prakso v več velikih zavodih, krepka, v vsakem oziru zanesljiva in inteligentna moč s primislnimi referencami

išče primerne mesto

le v Ljubljani pri prvovrstnem zavodu. Nastop po razvezi sedanjega razmerja. — Cenjena vprašanja pod »Strokovnjak 4925« na upr. Slov. Naroda.

Lepe spalne oprave

iz trdega in mehkega lesa, solidno izdelane, SE CENO PRODAJO. — Rožna ulica št. 5 (pritličje), Ljubljana. 4954

Mesarji pozor!

KUPI SE vsaka množina TOPLJENEGA LOJA. — Ponudbe z vzorci na »Slovenija«, d. z o. z., Ljubljana, Gosposka ulica 4. 4960

Lena morska trava

(Crin d'afrique) se dobi po najnižji ceni pri Peter Kobalu, Kranj, Glavni trg. 4997

Vrtnice,

nizke in visokodebelne, lepih novih vrst ter cvetlične dekoracije oken in balkonov, priporočila običninstvu

ANTON FERANT, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg št. 3. 4969

NOV MODERNI priklopní voz

ZA MOTORNO KOLO se po ugodni ceni prodaja. — Tvrška KENDA, Ljubljana. 4772

Primerne službe

v kakem podjetju ali trgovini IŠČE vojašine prost MLADENIČ kot skladiščnik ali kaj podobnega. — Ponudbe pod »Služba/4910« na upravo »Slov. Naroda«.

Mehlovano sobo

s popolnoma separiranim vhom IŠČE SAMEC v mestu takoj za dobo do 30. junija t. l. Event. prepušt. majhnega meblovanega stanovanja. Plača do 4000 kron mesečno. — Ponudbe pod »Popolen mir/4914« na upravo »Slov. Naroda«. 4914

Iščem pisarniško pohištvo

rabljene pisalne mize, registraturo, mizo za pisalni stroj, stole, rabljen pa popolnoma dober pisalni stroj Underwood, Continental ali Stoeber. Ponudbe pod »Inženjer 4989« na upr. Slov. Nar. 4989

MAKSO ŽARGI

trgovac

MIMI ŽARGI

roj. Weibl

poročena

Kamnik, v maju 1923.

Ženitna ponudba.

Zavedna Primorka prijetno zunanosti s 30 tisoč let denarja, želi valed pomanjkanja znanja seznaniti se v svrhu ženitve s kakšnim gospodom. Trezni in resno misleči gospodje imajo prednost.

Ponudbe s sliko na upravo »Slov. Naroda« pod »Primorka 4966«. V slučaju nezadovoljnosti pod častno besedo sliko vrnem. Tajnost strogo zadržana.

Nepremičljive dožne plašče

za dame in gospode priporočila tvrška

A & E. Škaberne Ljubljana Mestni trg 10

Klavirska delavnica

R. WARBINEK Ljubljana

Mišerjeva ulica 5.

Popravilam in uglašujem klavirje in harmonije strokovno in ceno.

Pisalni stroji, i. t. d.

mehanična delavnica (popravljalnica)

Ljubljana, Selenburgova 6-1

L. BARAGA.

Trstje za strope

izdeluje in prodajo na debelo in drobno po najnižjih cenah. Pri večjih množicah znaten popust.

ANTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo.

Brusne kamne za kose

(prave italijanske, nepresegljive v dobroti). MODRO GALICO, RAFIJSKO LIČJE, MORSKO TRAVO za modroce v vsaki množini priporočila

SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 4811

Proda se

zlata moška ura z verižico, stenska ura z nihalom, starinski postelnjak (empirestil), 2 strelaži, ženski dežni plašč, čipka sta šerpa, beli ženski čevlji (visoki), par starih olinjatih slik in nekaj petrolejskih svetilk.

Ogleda in vpraša se: Zabjak 12, I. nadstropje, vrata 1. 4979

Primerne službe

v kakem podjetju ali trgovini IŠČE 24 let star vojašine prost RAČUNSKI PODČASTNIK, dober računar, vešč tudi srbohrvaščine, kot skladiščnik ali kaj sl. čnega. — Ponudbe pod »Podčastnik/5021« na upravo »Slov. Naroda«.

MAKSO ŽARGI

trgovac

MIMI ŽARGI

roj. Weibl

poročena

Kamnik, v maju 1923.

Ženitna ponudba.

Zavedna Primorka prijetno zunanosti s 30 tisoč let denarja, želi valed pomanjkanja znanja seznaniti se v svrhu ženitve s kakšnim gospodom. Trezni in resno misleči gospodje imajo prednost.

Ponudbe s sliko na upravo »Slov. Naroda« pod »Primorka 4966«. V slučaju nezadovoljnosti pod častno besedo sliko vrnem. Tajnost strogo zadržana.

Izurnjena šteparica

za fino delo SE IŠČE. — Plača po dogovoru. — Naslov pove uprava lista. 5035

Mala opremljena vila

NA BLEDU SE CENO PRODA. — Poizve se: Bled, vila »Helenas«. 5025

Krasno stanovanje,

obstoječe iz treh sob, steklene verande in pritlikla v bližini Radeč pri Zidanem mostu, SE ODDA. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 4911

Dve beli obleki

za dečka od 5 do 6 let starega SE PRODASTE. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 5034

Skladišče

(srednjeveliko) na prometni cesti v bližini kolodvora SE TAKOJ ODDA. — Naslov pove uprava lista. 5017

Dobra kuharica

IŠČE MESTA V BOLJSI RESTAVRACIJI v Ljubljani ali izven mesta. — Ponudbe pod »Kuharica/5015« na upravo »Slov. Naroda«.

Proda se

popolnoma nov še nerabljen ŠIVALNI STROJ in malo rabljen PISALNI STROJ »Orel«. — Poizve se: Gosposka ulica 6, pritl. 5019

Kompanjon (-ka)

SE SPREJME V TRGOVINO S ČEVLIJI. Prvovrstni prostor! Prednost ima oni, ki je vajen stroke in ima potreben kapital. — Pisemne ponudbe pod »Sivgurna eksistenca/5016« na upravo »Slov. Naroda«.

PRISTNI NARAVNI malinčev sok

(s sladkorjem vkuhan)

NUDI NA MALO IN VELIKO

Lekarna dr. G. Piccoli,
Ljubljana, Dunajska cesta. 5020

Poziv!

Prosim vse one delavce in profesionaliste, kateri so bili za posleni pri izgotavljanju vile lekarnarja g. Bakarčiča na Frušah, da se takoj javijo pri podpisnem in ko so videli, da smo se pred približno dvema mesecema s avtomobilom pripeljali do omenjene vile, jaz sedec poleg šoferja, zadaj po ministrski navadi g. minister n. r. A. Kristan, sedaj ravnatelj Slovenske banke itd., poleg njega g. dr. Kisovec, ravnatelj Slavskega banko, in ki so videli, da sem razkazal omenjenima gospodoma vse notranje prostore vile.

Gospode delavce in profesionaliste rabim nujno kot priče v važni pravdni provizijski zadevi proti omenjenima gospodom.

Ljubljana, 13. maja 1923.

Hinko Privšek, Zabjak 3/I.

Ženitna ponudba.

Zavedna Primorka prijetno zunanosti s 30 tisoč let denarja, želi valed pomanjkanja znanja seznaniti se v svrhu ženitve s kakšnim gospodom. Trezni in resno misleči gospodje imajo prednost.

Ponudbe s sliko na upravo »Slov. Naroda« pod »Primorka 4966«. V slučaju nezadovoljnosti pod častno besedo sliko vrnem. Tajnost strogo zadržana.

KUPIJO SE delnice raznih bank.

Ponudbe z navedbo cene pod »Delnice/5036« na upravo lista.

PRODA SE dobro ohranjeno žensko kolo.

Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 5027

Lepa mesečna soba

s posebnim vhom, električno razsvetljavo in vso oskrbo SE ODDA. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 4950

5000 Din posojila

IŠČEM za dobo 15 mesecev proti izredno visokim obrestim. Polna garancija plačila. — Ponudbe pod »Zanesljivo plačilo 5031« na upravo »Slov. Naroda«.

Transportne vrče

ZA MLEKO, rabljene in dobro ohranjene KUPI MLEKARNA KOS, Maribor, Jenkova ulica 6. 5026

hiša z lepim vrtom

pripravna za vsako obrt, obstoječa iz štirih sob in kuhinje. Na dvorišču je tudi ena soba in kuhinja. Cena 150.000 Din. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 5013

25 % deleža na dobičku mojeg jugoslovanskega patenta 1923

oni banki ali menjalnici ki me s 1. junijem ali še prej sprejme za uradnika.

Dopisi pod Mahrovce/5022 na upravo »Slov. Naroda«.

Ženitna ponudba.

Trgovac srednje starosti želi znanja z gospodično ali vdovo od 30 do 40 let staro v svrhu ženitve. Imeti mora primerno izobrazbo in nekaj premoženja, s katerim bi se soudeležila pri večjem podjetju.

Le resne ponudbe s sliko na upravo »Slov. Naroda« pod »Zagreb/5018«.

VAELO na XI. redni občni zbor

Delniške družbe kranjskih parnih opekarn v Trnovem pri Ilirski Bistrici.

ki se vrši v nedeljo 27. maja ob 14. uri v Trnovem št. 84.

Dnevni red:

1. Poročilo in položitev računskega sklepa za l. 1921 in 1922 po upravnem svetu;
2. poročilo nadzornega sveta;
3. volitev novega nadzornega sveta;
4. sklepanje o prodaji tovarne;
5. slučajnosti.

P. n. delničarji, ki hočejo izvrševati pravico do glasovanja, morajo najkasneje tri dni pred zborom založiti svoje delnice v Trnovem h. št. 84 ali pa pri g. dr. Danilu Majaronu v Ljubljani.

Računski sklep z dokazili in predloge se lahko vpogleda v pisarni Tovarne testenin v Ilirski Bistrici. 5033

Ženitna ponudba.

Zavedna Primorka prijetno zunanosti s 30 tisoč let denarja, želi valed pomanjkanja znanja seznaniti se v svrhu ženitve s kakšnim gospodom. Trezni in resno misleči gospodje imajo prednost.

Ponudbe s sliko na upravo »Slov. Naroda« pod »Primorka 4966«. V slučaju nezadovoljnosti pod častno besedo sliko vrnem. Tajnost strogo zadržana.